

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2013/14:12

Stenografiska
uppteckningar
2013/14:12

Fredagen den 29 november

1 § Konkurrenskraft

Näringsminister Annie Lööf

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 26–27 september 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 2–3 december 2013

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar EU-nämndens sammanträde öppnat. Vi hälsar Carl-Oskar Bohlin, Moderaterna, särskilt välkommen. Han är ny ledamot i EU-nämnden och här för första gången.

Vi hälsar även näringsminister Annie Lööf med medarbetare välkomna till dagens EU-nämnd. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det. Eftersom vi har många ministrar att samråda med i dag kommer vi inte att behandla återrapporterna på vanligt sätt, utan jag undrar om någon vill fråga något med anledning av näringsministerns återrapport. Inte det. Då tackar vi för informationen och går vidare till punkt 4 på den kommenterade dagordningen. Det gäller elektronisk fakturering vid offentlig upphandling. Det är en ny fråga och en beslutspunkt.

Anf. 2 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Ordförande! Förslaget om ett direktiv för e-faktura presenterades av kommissionen den 26 juni i år och har identifierats som en av nyckelåtgärderna i Single Market Act. Europeiska rådet uttryckte i sina slutsatser i juni förra året att särskild prioritet bör ges åtgärder som syftar till att ytterligare förstärka gränsöverskridande e-handel bland annat genom underlättande av övergången till e-fakturerings. I slutsatserna från Europeiska rådet i oktober understryks moderniseringen av offentlig sektor, att den ska fortsätta genom ett snabbt införande av elektronisk fakturering. Förslaget innebär att man ska komma överens om en förenklad standard för e-faktura som myndigheter inte kan vägra att ta emot. På så sätt kan företag vara säkra på att de kan använda e-faktura vid handel med den offentliga sektorn om de håller sig till standarden. Det ska stimulera till större användning av e-fakturerings och underlätta gränsöverskridande handel.

Regeringen är positiv till åtgärder som främjar gränsöverskridande upphandling. Digitaliseringen skapar möjligheter till effektivisering inom

statsförvaltningen och gemensamma standarder och regler inom EU medverkar till att uppnå det målet. Standarder är en viktig grund för att skapa återanvändbara lösningar och hållbar samverkansförmåga. Kommissionen och medlemsstaterna måste verka för att kostnaden för standarderna blir så låg som möjligt för användarna, särskilt för små och medelstora företag.

Sverige är nöjt med förhandlingsresultatet i rådsarbetsgruppen och kan därför godkänna den allmänna inriktningen.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi går vidare till punkt 5. Nu gäller det regler som styr skadeståndstalan. Det är en beslutspunkt.

Anf. 4 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Som framgår av den promemoria som ni har fått har det litauiska ordförandeskapet lagt fram ett förslag till allmän inriktning gällande förslaget till direktiv om skadeståndstalan vid konkurrensöverträdelser. Den allmänna inriktningen lyfter fram dels processuella regler för att säkerställa möjligheterna att effektivt föra talan om skadestånd vid konkurrensöverträdelse, dels ett regelverk för att säkerställa att dessa regler inte äventyrar en effektiv tillämpning och tillsyn hos konkurrensmyndigheterna. Det gäller framför allt regler för att säkerställa att den som ansökt om eftergift kan skyddas i sådan utsträckning att eftergiftssystemet inte riskerar att urholkas.

Regeringen vill understryka vikten av åtgärder som bidrar till en effektivare konkurrens och väl fungerande marknader. Ett enhetligt konkurrensrättsligt ramverk på EU-nivå som underlättar för skadelidande att få full ersättning för sina skador vid konkurrensöverträdelse är en sådan åtgärd. Det skapar bättre och likvärdiga villkor för företag som agerar på marknader inom EU och minskar snedvridning av konkurrensen.

Regeringen bedömer att förslaget innebär en balanserad lösning mellan olika intressen. Vi har särskilt haft problem med artikel 7, som innehåller regler om bevisförbud. Vi har nu fått en kompromisstext från ordförandeskapet, och vi föreslår att Sverige på ministerrådet röstar för den allmänna inriktningen.

Anf. 5 BÖRJE VESTLUND (S):

Det första gäller den rättsliga grunden där regeringen uppenbarligen inte tänker rösta alls. Har regeringen ingen uppfattning om vilken rättslig grund som är den riktiga? Det är viktigt i hela EU-processen att ha en uppfattning om vad som är den rättsliga grunden. Det måste finnas en gemensam uppfattning så att man inte går ifrån rådssammanträdet utan att vara överens om vad den rättsliga grunden ska vara.

Det andra gäller hur det påverkar den svenska lagstiftningen. När det gäller bevisförbud låter det nästan som att det skulle vara någonting nytt. Jag skulle vilja veta om det har försvunnit i kompromissen eller om det fortfarande finns kvar.

Anf. 6 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag vill fråga vilka rättsförluster regeringen ser med ett ställningstagande mot artikel 7. Är det personbegränsningar i artikel 7.3 som regeringen vill ha bort?

Anf. 7 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Jag skulle vilja börja med att besvara Börje Vestlunds fråga om den rättsliga grunden och hur det påverkar svensk lagstiftning. Det är dubbla rättsliga grunder i både artikel 103 och 114 som åberopas av kommissionen i förslaget. Det innebär att det ordinarie lagstiftningsförfarandet ska tillämpas. Europaparlamentet är medbestämmande i det förfarandet, och rådets rättstjänst har under förhandlingarnas gång gjort en rättslig prövning av frågan och lagt fram argument för att endast artikel 103 ska utgöra grund för förslaget. Enligt det förfarande som då ska tillämpas ska parlamentet endast höras innan rådet fattar beslut, och det krävs enhällighet i rådet för att ändra den rättsliga grunden.

För Sverige är det av överordnad betydelse att man kan komma överens om ett balanserat förslag. Eftersom det rent rättsligt finns argument för båda ståndpunkterna avser regeringen att agera så att Sverige vid en omröstning i så fall inte tar ställning i frågan för att inte blockera ett beslut.

Om vi tittar på hur det påverkar den svenska lagstiftningen ser vi att det finns en kompromisstext som EU-nämnden fick sig till del i går. Såvitt regeringen kan bedöma innebär förslaget inte något hinder för genomförande i svensk rätt. Hur det tekniskt ska göras får vi återkomma till. Det får omhändertas när direktivet ska antas. Därmed tror jag nästan att jag svarade även på Johnny Skalins fråga. Eller önskar Johnny Skalin ett förtydligande?

Anf. 8 JOHNNY SKALIN (SD):

Nej.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi går vidare till punkt 7, Bidrag till den europeiska planeringsperioden och kommande möten i Europeiska rådet. Först har vi 7 a, Meddelande från kommissionen om den årliga tillväxtöversikten 2014 och årsrapporten om integreringen av den inre marknaden. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 10 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Dagordningspunkt 7 a–d innehåller flera element. Dels förväntas kommissionen presentera den årliga tillväxtrapporten och integrationsrapporten för den inre marknaden, dels ska de tre rådsslutsatserna på området för industri, inre marknad och smart lagstiftning antas. Därutöver har det litauiska ordförandeskapet planerat en policydiskussion som syftar till att bidra till en diskussion om den europeiska perioden på kommande möten i Europeiska rådet.

Diskussionen är tänkt att styras utifrån ordförandeskapets frågeställningar som i stora drag handlar om vilka områden för närmare samordning av den ekonomiska politiken som skulle kunna ge de största positiva effekterna på konkurrenskraften. Det finns också en frågeställning om vilka tre huvudbudskap konkurrenskraftsrådet skulle kunna förmedla till Europeiska rådets möte i februari 2014 i syfte att främja den industriella konkurrenskraften i Europa.

I fråga om den årliga tillväxtrapporten och integrationsrapporten föreslår regeringen att vi välkomnar kommissionens rapport och presentation samt givetvis välkomnar att diskussionen tas upp.

Som bidrag till diskussionen föreslår regeringen att Sverige bland annat lyfter fram hållbarhet, resurseffektivitet, innovation, öppen och fri handel samt tänk-småskaligt-först-principen, det som handlar om regel-förenkling. Regeringen önskar även framhålla vikten av kvinnors företagande och arbetsmarknadsdeltagande, tjänster och den digitala sektorn samt en stärkt implementering av reglerna för den inre marknaden.

Anf. 11 BÖRJE VESTLUND (S):

Det är positivt att den europeiska planeringsterminen diskuteras någon gång. Oftast brukar den mötas av kommentaren att man inte förväntar sig någon diskussion. Det är alldeles utmärkt att den för en gångs skull diskuteras.

I näringsutskottet i går togs frågan om att även diskutera kompetensförsörjningen i företagen upp. Vi vet att det för många företag är ett problem, både i Sverige och i andra länder, för att de ska kunna utvecklas. Statssekreteraren menade då att man kunde tänka sig att ta upp det, eftersom det är en viktig sak såväl för Sverige som för stora delar av den övriga unionen.

Jag gör det som ett medskick till statsrådet.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Statsrådet verkar nöjdförklara sig med det. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning i ärendet, och vi har noterat ett medskick från Socialdemokraterna. I övrigt tackar vi för informationen under den punkten. Vi går vidare till punkt 7 b, Europeisk industripolitik. Det är en beslutspunkt.

Anf. 13 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Industripolitiken har varit ett återkommande tema på konkurrenskraftsrådets agenda vid de senaste tillfällena. Min statssekreterare Marita Ljung redogjorde senast för ämnet i EU-nämnden i september. Vid mötet den 2 december ska rådet anta slutsatser. Dessa har förhandlats under senhösten, och ordförandeskapets utkast innehåller flera aspekter. Bland annat behandlas frågor om finansiering av statsstöd, energi, förenkling för företag, handel, inre marknaden och tjänster.

Sverige har i förhandlingarna drivit flera frågor, bland annat vikten av att verka för omställning till resurs- och energieffektivitet samt att industripolitiken måste gå i takt med åtgärder för att främja miljö och klimat. Vidare har Sverige arbetat för att få in skrivningar om vikten av frihandel och om vikten av marknadens roll på energiområdet.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende. Vi går vidare till punkt 7 d, Smart lagstiftning. Det är en beslutspunkt.

Anf. 15 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Den 24 maj i år var jag i EU-nämnden och informerade om rådsslutsatser om smart lagstiftning inför möte i konkurrenskraftsrådet som ägde rum några dagar senare. Nu har det litauiska ordförandeskapet tagit fram slutsatser om smart lagstiftning. Slutsatserna syftar i stort till att stärka arbetet för att förenkla för företag inom EU.

Slutsatserna välkomnar kommissionens två senaste meddelanden om förenklingsprogrammet Refit samt om arbetet med att utvärdera EU-lagstiftningen. Insatser som särskilt välkomnas är bland annat kommissionens intention att löpande utvärdera, analysera och förenkla EU-lagstiftningen, att kommissionen vill titta vidare på metoder för att bedöma kostnader till följd av regler samt att kommissionen planerar att skapa en webbplats för erfarenhetsutbyte mellan medlemsstater.

Slutsatserna lyfter även fram att arbetet med smart lagstiftning måste förbättras ytterligare. Kommissionen uppmanas därför att bland annat ange alla förslag från Refitprogrammet i sitt årliga arbetsprogram, att tillsammans med medlemsstaterna ta fram en plan för genomförandet av Refitprogrammet för att minska bördorna under de kommande fem åren samt att överväga särskilda mål för att nå en märkbar förändring i sektorer med hög regelbörda.

Vi har vid ett flertal tillfällen under förhandlingarna och i andra sammanhang påpekat att generella undantag för mikroföretag inte är en bra väg framåt. Det riskerar att bidra till tröskeffekter som är svåra att överblicka och på sikt skada den inre marknaden. Jag vill därför ännu en gång understryka att regeringen inte accepterar generella undantag.

Vi har i förhandlingarna om slutsatserna bidragit till att få starkare skrivningar vad gäller vikten av att kommissionen tar steg framåt i regelförenklingsarbetet och för att minska bördor för företag samt vikten av principen om att tänka småskaligt först. Det som är enkelt för ett litet företag är ofta enkelt för ett stort men inte alltid tvärtom. Sverige föreslås välkomna slutsatserna om smart lagstiftning.

Anf. 16 BÖRJE VESTLUND (S):

Det var bra att regeringen fick med att inte göra skillnad på mikroföretag och andra företag. Det tackar vi för.

Problemet är fortfarande att förslaget, till skillnad från det delvis framgångsrika arbetet i Sverige när det gäller regelförenkling, har inslag av – något konspiratoriskt – att vissa grupper inom EU har lobbats väl. Det påminner om listor jag har sett från liknande organisationer i Sverige. Regeringen har inte tagit upp dem, vilket är mycket klokt. Här finns den svenska modellen.

Arbetsmiljöregler och arbetsrättsliga regler kan naturligtvis ändras – jag har inte hunnit titta på detta ordentligt på grund av att det har tagit lite

tid – men de ska ändras därför att man är överens om att det är ett bra sätt att gå framåt av det ena eller andra skälet.

Sedan finns det en annan sak som är lite allvarlig, nämligen att man skriver om gold-plating och tydlig lagstiftning. Inte någon här gillar gold-plating, men gold-plating finns på många håll, speciellt i fråga om sociallagstiftning och miljölagstiftning som antas på EU-nivå. Där ställs minimikrav från EU:s sida. Då är det meningen att länder ska kunna lägga på mer, och jag kan förstå att man från vissa håll kallar det gold-plating. Men den sortens gold-plating måste accepteras.

Det misspyder ett i övrigt bra förslag att det fortfarande finns med att Stoiberrapporten ska ses över. Den är minst sagt omdiskuterad i Europa.

Anf. 17 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Vi kan i allt väsentligt instämma i vad Börje Vestlund för fram. Framför allt finns en press från somliga länder att ta bort en massa regler, som i vissa fall kan vara bra, till exempel arbetsmiljö- och miljöregler som vi tycker är vettiga. Vissa länder arbetar för att få bort så mycket som möjligt av dem. Där har vi avvikande mening såvida inte näringsministern ger något annat besked.

Anf. 18 MARIE GRANLUND (S):

Ordförande! Tack, ministern, för redogörelsen! Vi är oroade över de signaler – det har vi tagit upp på snart sagt vartenda möte – som finns i förslagen från kommissionen via Stoibergruppen och på andra sätt som innebär en iver att regelförenkla så att små och medelstora företag och mikroföretag till exempel inte ska omfattas av arbetsmiljöregler. Ministern säger att hon har samma uppfattning och att det handlar om tröskeleffekter. Det må väl vara hänt, men det handlar faktiskt också om arbetstagarna i de olika företagen.

Det blir aldrig riktigt klart var förslagen finns. Regeringens ståndpunkt är något knapphändig, att man bara välkomnar slutsatserna. Nu hade ministern i sitt anförande också åsikter i form av att man är emot förslagen. Men då vill vi ha in det i den svenska ståndpunkten, så att vi försäkrar oss om att ministern verkligen driver på mötet att förslagen inte är okej. Det går inte att hålla på så längre.

Det rör också gold-plating. Det ska vara fråga om miniminivåer, men om ett land vill gå längre i social strävan eller i miljöfrågor ska landet kunna göra det. Det vill vi ha in i den svenska ståndpunkten. Det kanske redan finns där, men i så fall vill jag att ministern upprepar det.

Anf. 19 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Jag vill tacka Börje Vestlund, Ulf Holm och Marie Granlund för synpunkterna. Regeringen instämmer givetvis i vad ni har lyft upp.

När det gäller arbetsmiljö- och arbetsrättsfrågor kan EU, som EU-nämnden väl vet, anta minimidirektiv. Det innebär att medlemsstater har möjlighet att anta eller behålla regler som går längre eller ger ett bättre skydd för arbetstagare än vad som anges i direktiven. Det är självklart viktigt att detta ska gälla och vara möjligt även framöver.

Möjligheten att införa regler som går längre än ett minimidirektiv slås fast såväl i EU-fördraget som i ramdirektivet för arbetsmiljöområdet. Vi

ska underlätta arbetet för framför allt våra små företag. Att minska regelbördan för de små företagen är något som alla partier i riksdagen arbetar med, och regeringen har varit särskilt framgångsrik i att minska regelbördan sedan 2006. Det är viktigt att också ta hänsyn till särskilt skyddsvärda grupper, till exempel arbetstagare eller konsumenter.

Förslag som ger möjligheter till lättnad eller undantag för mindre företag måste bedömas och analyseras från fall till fall. Arbetstagare i mindre företag ska inte särbehandlas eller utsättas för större risker än arbetstagare i stora företag. Skyddet för säkerhet och hälsa ska inte bero på i vilket företag man arbetar eller från vilket företag man köper produkter. Vi delar uppfattningen i den ingång som både Miljöpartiet och Socialdemokraterna har lyft upp här.

Låt mig kort nämna något om gold-plating. Om vi tittar generellt på frågan om gold-plating är vi från den svenska regeringen skeptiska till att överimplementera direktiv i Sverige, just på grund av regelförenklings-spekterna. Det är något som även oppositionspartier brukar lyfta fram som viktigt eftersom det riskerar att skapa bördor för företag och bli hinder på den inre marknaden.

Vad gäller regler om arbetsrätt och arbetsmiljö värnar regeringen den möjlighet som EU-rätten ger att anta eller behålla regler som ger ett bättre skydd för arbetstagare än den lägstanivå som fastslås i minimidirektivet.

Med det svaret hoppas jag att såväl Socialdemokraterna som Miljöpartiet förstår att det är fråga om minimidirektiv, men vi värnar ett starkare skydd i Sverige.

Anf. 20 MARIE GRANLUND (S):

Det är bra att ministern omfattas av idén. Men min fråga kvarstår. Jag upplever att ministern allmänt redogör för regeringens syn på området. Det är bra att regeringen har den synen. Men vad gör regeringen på rådsmötet? Vi vill försäkra oss om att dessa åsikter framförs där, annars tvingas vi anmäla avvikande mening. Det börjar snart komma till ett avgörande.

I sista avsnittet i rådsslutsatserna finns en hänvisning till en checklista för hur EU-lagstiftningen ska implementeras. Man är kritisk till att ha bättre regler än de minimiregler som beslutas. Här måste något framföras, annars tvingas vi att ha avvikande mening. Ministern svarar inte på frågan om detta kommer att framföras på rådsmötet.

Anf. 21 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! I mitt tidigare svar redogjorde jag för regeringens ståndpunkt i dessa frågor. När det gäller rådsslutsatserna om smart lagstiftning, som ska diskuteras och antas nästa vecka, och som är föremål för diskussion i EU-nämnden i dag, behandlar inte slutsatserna de enskilda förslagen i kommissionens meddelande om förenklingsprogrammet Refit. Dessa konkreta förslag kommer att återkomma i särskild ordning.

Anf. 22 MARIE GRANLUND (S):

Det finns faktiskt hänvisningar i rådsslutsatserna. Rådsmötena är till för att föra en diskussion. Om man har synpunkter borde det vara enkelt

för ministern att ta upp dessa frågor på rådsmötet. Men jag förstår att det inte kommer att göras, och därför anmäler vi avvikande mening om att vi ser med oro på de signaler som har kommit från kommissionen angående regelförenkling, som skulle innebära att små och medelstora företag samt mikroföretag inte längre skulle omfattas av till exempel arbetsmiljöregler. En annan oro handlar om gold-plating och genomförandet av EU-rätt i medlemsstaterna.

Anf. 23 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Annie Lööf är tydlig och klar här på mötet. Problemet är att det inte återspeglas i regeringens ståndpunkt – och har inte gjort det på de senaste mötena. Det är därför vi har återkommit i frågan. Jag uppfattar det som att ministern inte tänker göra något inlägg på rådsmötet för att förändra rådsslutsatserna. Därför vidhåller Miljöpartiet sin avvikande mening tillsammans med Socialdemokraterna.

Anf. 24 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Det är klart att vi kommer att lyfta upp de ståndpunkter som jag redogör för här på EU-nämnden. Det står Socialdemokraterna och Miljöpartiet givetvis fritt att anmäla avvikande mening, men det är vår ambition att lyfta fram det jag har beskrivit om minimidirektiv, gold-plating och Sveriges inställning till att särskilt värna arbetsrätt och arbetsmiljö.

Anf. 25 MARIE GRANLUND (S):

Jag välkomnar svaret, men det hade varit enklare om ministern hade uttryckt detta från början. Jag upplevde argumentationen i tidigare inlägg så att eftersom mötet inte skulle ta upp frågorna skulle ministern inte säga något. Vi upplever att dessa frågor kommer att beröras. Om det är ett klarläggande att ministern kommer att ta upp frågorna behöver vi inte anmäla avvikande mening. Vi vill veta det klart och tydligt.

Anf. 26 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Det är inte ett enskilt medlemsland som sätter dagordningen för beslutspunkterna. Jag har redogjort för de beslutspunkter och rådsslutsatser som finns, och jag har också redogjort för de ståndpunkter som regeringen tänker ta upp i den muntliga framställan under konkurrenskraftsrådet.

Vi kommer att återkomma, Marie Granlund, mer i detalj om frågorna när vi får förslagen på bordet. Vi kommer att lyfta fram vad regeringen tycker om såväl arbetsrätt som arbetsmiljö vid kommande möten. När frågorna senare kommer att behandlas skarpt kommer vi givetvis att lyfta fram dem.

Anf. 27 MARIE GRANLUND (S):

Vi vidhåller vår avvikande mening.

Anf. 28 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Även vi i Miljöpartiet vidhåller vår avvikande mening. Det står under Förslag till svensk ståndpunkt att Sverige välkomnar

slutsatserna. Det uppfattar jag inte att Sverige gör om ministern tänker göra ett inlägg och ta upp frågorna. Regeringens ståndpunkt är lite motsägelsefull. Vi vidhåller för säkerhets skull vår avvikande mening, men vi hoppas att ministern kommer att göra inläggen. Det får vi se i återrapporten.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Den ser vi fram emot. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi har noterat avvikande meningar från såväl Socialdemokraterna som Miljöpartiet.

Vi går vidare till punkt 10. Där finns en punkt a och en punkt b. Båda är beslutspunkter. Det handlar om att inrätta partnerskap mellan offentliga aktörer med medlemsstaterna enligt artikel 185 för gemensamt genomförande av nationella forskningsprogram. Kan vi ta dem i ett sammanhang, näringsministern?

Anf. 30 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Jag tänkte att vi behandlar punkterna 10 a–b och 12 a–d i ett sammanhang. Dessa dagordningspunkter handlar om förslag till beslut om EU:s deltagande i ett antal partnerskapsprogram inom ramen för Horisont 2020, som nu förhandlas i rådet.

De partnerskapsprogram som nu förhandlas i rådet är till största delen fortsättningar på de program som startades under FP7, även om ambitionen ökas. Nämnden informerades om samtliga program den 20 september inför konkurrenskraftsrådet när förslag till program presenterades. Regeringens generella utgångspunkt för partnerskapsprogrammen har varit att kommissionens budgetförslag bör reduceras lika mycket som Horisont 2020 minskade i MFF-förhandlingen. Vi kan dock konstatera att andra länder inte har varit lika villiga att skära i budgetarna, men samtidigt kan vi konstatera att vissa nedskärningar föreslås.

Samordningsfunktionen, som består av forskningsfinansierade myndigheter, rekommenderar att Sverige deltar i samtliga program där medlemsstater är medfinansierare, det vill säga program som relaterar till artikel 185 och programmet Ecsel som är under artikel 187. Denna fråga bereds nu vidare i Regeringskansliet inför beslut inom kort.

Regeringen är sammantaget nöjd med de textförslag som nu föreligger på de olika punkterna och anser att Sverige kan stödja dem.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi behandlar alltså samtidigt punkterna 10 a–b respektive 12 a–d, och de är samtliga beslutspunkter. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i dessa ärenden.

Då är vi framme vid punkt 13 på den kommenterade dagordningen, Innovation i den offentliga sektorn: uppföljning av Europeiska rådet i oktober 2013. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 32 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Europeiska rådet nämnde i slutsatserna från sitt möte i oktober att Europa behöver en mer samordnad användning av verktyg för att främja innovation och att särskilt uppmärksamma den

offentliga verksamhetens roll i det sammanhanget. Som uppföljning kommer konkurrenskraftsrådet i nästa vecka att debattera ämnet innovation i offentlig sektor.

Som bakgrund finns ett diskussionspapper som hänvisar till den expertgrupp som kommissionen har tillsatt för innovation i offentlig sektor. Det är än så länge okänt vad kommissionen har för planer för att ta det arbetet vidare. I diskussionsunderlaget finns förslag till möjliga åtgärder, men de är översiktligt beskrivna och utan konsekvensanalyser.

Regeringen föredrar därför att beskriva de goda svenska erfarenheter som vi har av att arbeta med innovation i offentlig sektor. Sedan 2010 är innovation en del av det förvaltningspolitiska målet, som gäller för våra myndigheter. Vi har också tagit upp den offentliga sektorns roll i den nationella innovationsstrategi som presenterades för ett år sedan. För att lyckas är det centralt med ett ledarskap som inbjuder till förnyelse av verksamheten och att fokusera på helhet och samverka utifrån ett kund- och användarperspektiv i stället för att fokusera på verksamhetens stuprör.

Ett tydligt exempel på hur man kan arbeta med innovation i offentlig sektor är e-förvaltning, där Sverige har omfattande erfarenhet att dela med sig av och som vi kan bidra med i debatten i konkurrenskraftsrådet.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning i detta ärende. Vi går vidare till punkt 14 c och d. Det är informationspunkter. Jag konstaterar att ingen begär ordet.

Därmed, näringsministern, har vi nått vägs ände så här långt. Tack så mycket för i dag och trevlig helg!

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Erik Ullenhag med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Vi går direkt på den kommenterade dagordningen och börjar med punkt 18, Rådets slutsatser om utvärderingen av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter. Det är en ny fråga och en beslutspunkt.

Anf. 35 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Jag är här för att informera om rådsslutsatser med anledning av utvärderingen av EU:s byrå för grundläggande rättigheter, som förkortas FRA. FRA har varit i kraft i fem år, och det har nu gjorts en första oberoende utvärdering av FRA:s verksamhet. Resultatet av utvärderingen har analyserats av FRA:s styrelse, som sedan har lämnat ganska många rekommendationer till kommissionen om FRA:s framtida roll och arbete.

Det är kommissionen som har möjlighet att lägga fram förslag på ändringar i FRA:s mandat, och de föreslagna rådsslutsatserna är följaktligen ett inspel till kommissionens övervägande i frågan.

I rådsslutsatserna välkomnas utvärderingen. Rådet noterar idén om att FRA i lagstiftningsprocessen ska kunna lämna egna yttranden. Det är ett av de tyngre förslagen som kommer från styrelsen. Vidare sägs att FRA:s nuvarande mandat bör granskas, och i sammanhanget påminns om rådets tidigare överenskommelse om att frågan om att inkludera polisiärt och straffrättsligt samarbete ska tas upp till diskussion nu när utvärderingen är gjord.

Där kan jag påminna om att det har funnits en diskussion om huruvida det polisiära och rättsliga samarbetet verkligen omfattas av det FRA kan granska. Från början trodde man att frågan skulle lösas genom Lissabonfördraget. Det är fortfarande lite oklart och lite olika åsikter mellan medlemsstaterna, så frågan är inte fullt ut löst i den delen. Det är därför man påminner om den.

Rådet understryker vidare att samarbetet mellan FRA och medlemsländerna kan förbättras och noterar att FRA skulle kunna stå till förfogande för en grupp medlemsländer när det gäller expertis om grundläggande rättigheter. Det konstateras också att det behövs en ökad medvetenhet om FRA:s arbete bland beslutsfattare och andra berörda aktörer.

Gällande FRA:s roll i granskningen av medlemsländernas efterlevnad av grundläggande rättigheter och rättsstatsprincipen avvaktar rådet den nu pågående diskussionen om granskning av grundläggande värden som kommissionen initierat.

Den svenska regeringens inställning är att vi på olika sätt behöver hitta vägar för att stärka skyddet för grundläggande rättigheter. Här är FRA ett verktyg. FRA:s verksamhet är fortfarande relativt okänd. Jag och regeringen har vidtagit ett par åtgärder för att åtminstone försöka göra slutsatserna mer kända i Sverige. För den som är intresserad av att

söka kunskap om utvecklingen på rättighetsområdet i Europa är FRA en bra källa.

Det som det har blivit viss uppmärksamhet kring i den svenska debatten, som det kan vara intressant att känna till, är den granskning som nyligen kom om antisemitism och skillnader som finns mellan de åtta medlemsstater man just då granskade. Det är lite förenklat ungefär det som har nått ut i den svenska debatten om FRA. Regeringens utgångspunkt är att det här är ett av verktygen för att stärka rättighetsskyddet.

Det finns alltid i de här sammanhangen lite grann en dragkamp mellan olika rättighetsorgan, det vill säga Strasbourgorganen som är Europakommissionen för mänskliga rättigheter och EU:s egna. Men vi har också vissa skillnader mellan medlemsstaterna i synen på hur långt den här granskningen skulle gå.

Har ni frågor svarar jag gärna på dem.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 19, Rådets slutsatser om rapporten om EU-medborgarskapet 2013. Det är en beslutspunkt och en ny fråga för nämden.

Anf. 37 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Herr ordförande! Jag är här för att informera om rådsslutsatser om kommissionens medborgarskapsrapport 2013.

År 2013 har utsetts till Europaåret för medborgare. Det kanske inte är alla som har uppmärksammat det än, men EU-nämnden uppmärksammar det i alla fall just nu. I år är det alltså Europaåret för medborgarna. Det har till syfte att främja debatten och öka medvetenheten om de rättigheter och skyldigheter som är kopplade till unionsmedborgarskapet. Anledningen till att jag är här och tar upp frågan är att det är ett antal statsråd inblandade, och jag har ansvar för de grundläggande rättigheterna.

Det kommissionen har presenterat i maj i år är ett meddelande och en rapport om den viktigaste utvecklingen när det gäller EU-medborgarskapet 2013. Som svar på det har det litauiska ordförandeskapet nu tagit fram ett förslag på rådsslutsatser.

Det finns fem områden man nämner i rådsslutsatserna, och mycket rör den fria rörligheten. Det handlar om att ta bort hinder för arbetstagare, studerande och praktikanter exempelvis genom att främja och underlätta rörligheten inom EU, att undanröja de administrativa hinder som fortfarande finns vad gäller ID- och uppehållshandlingar, att eliminera hinder för handel med varor och tjänster inom EU, att stärka medborgarnas processuella rättigheter och slutligen att stärka och utveckla EU-medborgarnas möjligheter att delta i det demokratiska och politiska livet i EU.

I slutsatserna uppmanar rådet kommissionen att fortsätta med de åtgärder som anges i rapporten, och medlemsstaterna uppmanas också att bidra till processen för att öka medvetenheten om de rättigheter som följer med EU-medlemskapet.

Regeringen är självklart positiv till allt som underlättar fri rörlighet. Det är den grundläggande inställningen. Det gör att vi i grunden är posi-

tiva till slutsatserna. När det gäller uppmaningen gentemot Sverige är det vi framför allt fokuserar på från den svenska regeringens sida de insatser vi kan göra för att öka valdeltagandet i det kommande Europaparlamentsvalet.

När man diskuterar ett politiskt deltagande på Europainivå är Europaparlamentet det direktvalda organ vi har. Min kollega Birgitta Ohlsson har som demokratiminister vidtagit ett antal åtgärder. Bland annat kommer det att genomföras skolval för första gången. Det kommer att finnas stöd för de politiska partierna. Sedan är det förstås ytterst de politiska partierna som har ansvar för att se till att man tycker att valet är relevant.

Det är vad vi framför allt gör från svensk sida, och sedan står vi bakom i princip alla förenklingar när det gäller fri rörlighet.

Anf. 38 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag ifrågasätter vilket stöd det kommer att finnas för de politiska partierna. I rådsslutsatserna står det att vi ska ställa oss bakom ett politiskt stöd till kommissionens antagande om att 74 procent av dem som är EU-kritiska kommer att bli EU-positiva om de får mer information. Så tolkar jag i alla fall rådsslutsatserna. Till exempel står det i kommissionens rapport "to end the current fragmentation of public opinion along national borders".

Jag tycker att det låter ungefär som att kommissionen vill få dem som tycker illa om det europeiska projektet att tycka bra om det. Jag håller inte med om det. Jag tycker att det ska finnas ett utrymme för båda uppfattningarna. Jag tycker definitivt att det är orimligt, och rent av oetiskt, att man från kommissionens sida ska bedriva opinion för sitt eget politiska projekt.

Jag anmäler avvikande mening.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Den är noterad. Jag konstaterar i övrigt att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende, men vi har avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Anf. 40 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Hur kopplas den här frågan till den tidigare frågan? Jag noterar här att när det gäller EU-medborgare står det ingenting om mänskliga rättigheter, utan det står bara allmänt om "jämligt sätt i den europeiska integrationsprocessen" och så vidare. Det borde kopplas till den förra frågan, om FRA, för det är väldigt viktigt ur den aspekten. Det var kanske mest en fråga.

Anf. 41 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Jag kan både ge en kommentar till Sverigedemokraterna och ge ett svar på Ulf Holms fråga.

När det gäller fördelningen av stöd till partier från den svenska nivån baseras det på representation i riksdagen och representation i Europaparlamentet. Det är i den meningen helt neutralt. Sedan finns det inbyggt i EU-systemet – det är ingenting att hymla om – att EU-systemet i sig

försöker promota idén om EU-samarbete. Det är trots allt en av kommissionens roller. Sedan kan man tycka illa om det, men så ser det ut.

När det gäller fördelningen till de politiska partierna i Sverige är det inte någon slutsats utifrån kommissionens meddelande, eller kommissionens slutsatser vad det gäller fördelningen, utan den blir helt neutral i förhållande till hur man är representerad. Det är egentligen en fråga för konstitutionsutskottet, skulle jag gissa, eller var den nu hamnar i riksdagen.

Ulf Holm har en poäng här, det vill säga att vi över huvud taget behöver lyfta fram frågan om medborgerliga rättigheter, grundläggande rättigheter. Vi gör det i olika sammanhang. Just i detta sammanhang har det varit fokus på fri rörlighet. Men jag tar med mig den frågeställningen. Jag och andra lyfter fram den i olika rådskonstellationer och i olika bilaterala sammanhang. Det är rätt många svenska parlamentariker som också lyfter fram frågan i parlamentet.

Det börjar bli en rörelse kring detta i några länder, men låt oss vara ärliga och beskriva verkligheten så att den går åt två olika håll. Det finns några av de mycket EU-kritiska länderna, som går i mer EU-kritisk riktning, som är mycket ifrågasättande till mer av grundläggande rättigheter, mänskliga rättigheter. Men det finns också en rörelse i några andra länder – utan att peka ut några just nu – som går mer i den svenska riktningen.

Jag tar med mig Ulf Holms fråga och inspel.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Vi har redan noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna och att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Därmed tackar vi statsrådet Ullenhag med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig helg.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Tobias Billström med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det. Då lämnar jag ordet fritt i anledning av eventuella frågor gällande återrapport från möte i rådet den 7 och 8 oktober.

Eftersom ingen begär ordet går vi in på den kommenterade dagordningen och börjar med punkt 3, Övriga frågor. Det är en informationspunkt.

Anf. 44 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Ordförande! Det är trevligt att vara här! Ordförandeskapet kommer under denna punkt att informera om aktuella lagstiftningsförslag. Punkten torde inte föranleda några inlägg från medlemsstaterna.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går till punkt 6, Frågor med anknytning till den fria rörligheten. Även det är en informationspunkt.

Anf. 46 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Ordförande! Kommissionen ska presentera sin slutliga rapport rörande frågor om den fria rörligheten för personer. Bakgrunden är den diskussion som Storbritannien, Nederländerna, Österrike och Tyskland har tagit upp om utmaningar med den fria rörligheten. De pekar på ökade kostnader för skolgång, sjukvård, boende och försörjningsstöd i de medlemsstater som tar emot EU-medborgare. De anser också att det saknas effektiva sanktioner för att motarbeta missbruk.

I den slutliga rapporten uttrycker kommissionen förståelse för de utmaningar och den oro som vissa medlemsstater har gett uttryck för. Men kommissionen menar att det finns skyddsmekanismer för att säkerställa att rättigheterna för EU-medborgare inte missbrukas, att skyldigheterna enligt EU-rätten respekteras och att en orimlig börda inte läggs på mottagande medlemsstaters system för social assistans.

Regeringen anser att det kan vara på sin plats att vid rådsmötet markera var Sverige står i denna mycket viktiga fråga. Den fria rörligheten för EU-medborgare och deras familjemedlemmar är en rättighet som Sverige värnar. Det är en av de största framgångarna för den europeiska integrationen, och det är en av grundstenarna i EU-samarbetet.

Studier visar att arbetskraftens rörlighet mellan medlemsstaterna har haft betydande positiva effekter för tillväxten i såväl mottagande medlemsstater som ursprungsländerna. Dessa studier hänvisas till genom kommissionens rapport. Den fria rörligheten har dessutom stor betydelse för att få fler EU-medborgare i arbete.

Anf. 47 JOHNNY SKALIN (SD):

Sverige tyckte att den första rapporten var intressant. Men den intressanta frågan är inte hur många EU-medborgare som får socialt stöd utan hur många EU-medborgare som får socialt stöd i andra länder, kan jag tycka.

Från Sveriges sida ser vi nu att man öppnar boenden för hemlösa EU-medborgare i Götaland. I Halland hade vi en dom i förvaltningsrätten som klargjorde att man har rätt att söka socialt stöd i Sverige om man söker jobb från ett annat EU-land. Jag tycker att det är uppenbart när man läser den första rapporten att det behövs bättre statistik på området så att vi får en tydligare kunskap om rörligheten i unionen och om vad det innebär för de enskilda länderna. Vi ser problem också i Tyskland där man har en stor andel migranter från Rumänien och Bulgarien som belastar enskilda kommuner.

Jag efterfrågar bättre statistik och anmäler därför avvikande mening.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Det är inte möjligt under denna informationspunkt, men vi har i alla fall noterat uppfattningen.

Anf. 49 EVA-LENA JANSSON (S):

Ordförande! Vi blev informerade i går om att det finns en svensk standpunkt på denna punkt, så det är nog faktiskt en överläggning.

I går ställde vi frågor till statsrådet med anledning av standpunkten. Vi delar regeringens uppfattning om att den fria rörligheten för EU-medborgarna är en framgång. Men vi hade frågor om att det står att studier visar att arbetskraftens rörlighet mellan medlemsstater har haft betydande positiva effekter för tillväxten.

Det är inte riktigt alla som känner igen det där med betydande positiva effekter för tillväxten just nu. Det kanske har varit så, men vi vill gärna veta vilka studier statsrådet syftar på. Vi efterfrågade det i går, och vi kunde inte känna oss riktigt tillfredsställda vid sittande bord med det svar vi fick från statsrådet. Därför har vi via olika kanaler försökt få reda på vilka studier man egentligen hänvisar till.

Om statsrådet kunde tydliggöra vad man hänvisar till skulle vi vara tacksamma.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Det vore också bra om statsrådet kunde klargöra för nämnden om det är en diskussion vi ser framför oss eller om det är en information.

Anf. 51 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Det här står uppsatt som en informationspunkt på dagordningen, men vi från regeringens sida avser, precis som jag sade i mitt föregående inlägg, att ta till orda. Det är därför jag kommer hit till EU-nämnden.

Jag vet inte om jag ska fortsätta med att ta upp de frågor som ledamöterna har ställt.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Jo, absolut – då uppfattar vi det som en diskussionspunkt och statsrådet kan gå vidare och besvara de frågor som ställts.

2013/14:12
29 november

Anf. 53 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Ordförande! Ledamöterna har fått kommissionens slutliga rapport, som presenterades den 25 november i år. I rapporten redogör kommissionen för studier som har tittat på tillväxten i förhållande till den fria rörligheten och nämner också dessa. Det är till exempel *Labour mobility within the EU – The Impact of enlargement and the functioning of the transitional arrangements* av Dawn Holland med flera från 2011. Det är också *Economic impact of migration flows following the 2004 EU enlargement process: A model based analysis* av D'Auria, Mc Morrow och Pichelmann från 2008, *Labour mobility within the EU in the context of enlargement and the functioning of the transitional arrangements* av Herbert Brücker med flera från 2009 och *Labour Mobility in the Enlarged EU: Who Wins, Who Loses?* av Baas, Brücker och Hauptmann från 2009. Det är i vårt tycke en ganska fullödlig lista som kommissionen tar upp.

Anf. 54 EVA-LENA JANSSON (S):

Då är alltså Sveriges ståndpunkt att det är de studier som EU-kommissionen hänvisar till som är de som Sverige hänvisar till i sin ståndpunkt? Bra.

Anf. 55 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Svaret på den frågan är ja – bara för att klargöra det.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens inriktning under den här punkten. Vi har noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 10, Övriga frågor. Den kommer att föredras gemensamt av statsråden Ask och Billström. Det blir lite rörigt i dag. Vi hoppas att både nämnden och statsråden har överseende med det.

Anf. 57 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Då kan vi väl be justitieministern komma in så att vi kan göra en gemensam föredragning av ärendet.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Vi uppfattar det som att det är punkterna 9 och 10 som statsråden Billström och Ask avser att föredra gemensamt.

4 § Rättsliga och inrikes frågor

Justitieminister Beatrice Ask

Statsrådet Tobias Billström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 7–8 oktober 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 5–6 december 2013

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar även justitieminister Beatrice Ask med medarbetare välkomna till EU-nämnden.

Det är ett antal punkter som ska föredras gemensamt av statsråden. Vi börjar med punkt 5, Arbetsgruppen för Medelhavsfrågor. Det är en informationspunkt och en eventuell diskussionspunkt.

Anf. 60 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det är roligt att vara här! Som vanligt är inte alla föredragningspunkter helt klara. Vi vet att det pågår diskussioner, och vi kan behöva återkomma. Jag vill bara ha det sagt.

Låt mig då börja med arbetsgruppen för Medelhavsfrågor. Efter de tragiska händelserna utanför Lampedusa och Malta i oktober efterfrågade Europeiska rådet samma månad åtgärder för att förhindra förlust av människoliv till havs. Det gjorde vi väl allihop egentligen.

Kommissionen har kallat EU:s medlemsländer till en särskild arbetsgrupp – Task Force Mediterranean – för att ta fram förslag till åtgärder för att undvika liknande olyckor framöver. Man hade ett första möte den 24 oktober i Bryssel och ett andra den 20 november. Sverige deltog med representanter från Justitiedepartementet. På rådsmötet den 5–6 december väntas kommissionen ge en återrapportering från arbetet i arbetsgruppen i form av ett kommissionsmeddelande.

Regeringen välkomnar förstås arbetsgruppens insatser. Vi anser att mer kan göras inom ramen för nuvarande regelverk och instrument. Behovsanalyser och resursfördelning ska samordnas av Frontex inom ordinarie mekanismer även efter större katastrofer som den utanför Lampedusa. Frontex bör enligt vår uppfattning utvecklas och förstärkas inom sitt nuvarande mandat. Regeringen anser att det är viktigt att rådet blir överens om förslaget till förordning om regler för Frontex sjöoperationer.

Vidare anser regeringen att ett väl fungerande asylsystem där alla medlemsstater lever upp till den gemensamma lagstiftningen och där asylsökande får sin ansökan prövad på ett likvärdigt sätt är den viktigaste garantin för solidaritet inom EU. Detta kan Tobias Billström ännu mer om än vad jag kan.

Samtliga medlemsstater måste ta sitt ansvar och i samråd med UNHCR ge skydd till fler genom vidarebosättning. Det finns ett antal sådana långtgående frågor och principer som vi har drivit många gånger och som är centrala. Huvudpoängen är att vi arbetar inom ramen för detta så att man ska använda nuvarande regelverk och mandat för att få mer utträttat i syfte att rädda liv.

Anf. 62 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Låt mig helt kort säga att det är viktigt att inte glömma bort det långsiktiga och strategiska samarbetet med transit- och ursprungsländer i ett brett och heltäckande migrationsperspektiv och att arbeta med grundorsaker till att människor väljer eller tvingas välja att fly.

Anf. 63 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Jag tackar för föredragningarna. Det är lite olika bud som gäller här. Ordföranden nämnde att det var en informationspunkt och eventuellt en diskussion, medan man på socialförsäkringsutskottet i går sade att det var en beslutspunkt. Där anmälde vi avvikande mening, framför allt gällande Frontex och att det bör vara fler lagliga vägar in i EU. Vi vidhåller vår avvikande mening.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 65 KERSTIN HAGLÖ (S):

Ordförande! Från Socialdemokraterna har vi två medskick utifrån den svenska ståndpunkten. Det är en svensk ståndpunkt som fokuserar mycket på Frontex roll. Det vill vi också göra, men vi vill vara betydligt mer tydliga. Vi kommer alltid att hålla ett vakande öga på Frontex; det är väl känt.

Den svenska ståndpunkten om förslaget till förordningen om regler för Frontex sjöoperationer är en fråga som kommer senare. Men vi har ju haft överläggningar i justitieutskottet med regeringen i frågan, och där har vi avvikande mening. I dag får den avvikande meningen i det här skedet bli ett medskick.

Det vi vill säga om Frontex är att dess uppdrag i högre grad måste fokuseras på livräddning och att mänskliga rättigheter respekteras. Det gäller särskilt rätten till asyl. Man måste vara betydligt tydligare här, tycker vi.

Det andra medskicket gäller texten om att Frontex bör utvecklas och förstärkas inom sitt nuvarande mandat. Där håller vi med regeringen. Men man kan backa bandet och titta på vad vi sade när vi gjorde ändringar i Frontexfördraget 2010. Vi tycker att det är viktigt att man följer upp och tittar på vad det är vi har beslutat om och hur man har följt upp det.

Bland annat sade man att det skulle införas en uppförandekodex för Frontex personal. I går på justitieutskottet ställde jag frågan huruvida uppförandekodexen fanns. Jag fick svaret att den finns. Ministern får gärna kommentera det. Så långt är det bra. Det andra som vi sade när vi ändrade i förordningen 2010 var att en oberoende observatör ska övervaka att kodexen följs vad gäller de grundläggande rättigheterna.

Det här är ännu inte till fyllest i alla medlemsländer, har vi förstått. Det är ett medskick att regeringen bör ta med sig det i sina svenska ståndpunkter och lyfta fram frågan om observatörer.

Anf. 66 JENS HOLM (V):

Vänsterpartiet vill i ljuset av de fruktansvärda katastroferna understryka att Sverige i arbetsgruppen tydligt borde lyfta fram rätten till asyl och möjligheterna till lagliga vägar in i Europa. Människor ska inte tvingas riskera livet och hamna i händerna på cyniska flyktingsmugglare och så vidare. Jag skulle vilja höra en kommentar om det. Är det en prioriterad fråga för Sverige? I denna fråga vill jag anmäla avvikande mening i enlighet med vad vi sade i utskottet.

Jag skulle vilja ställa en annan fråga. Det var säkert flera som hörde på Sveriges radio i går om EU:s enda landgräns mot Afrika, i Melilla. Där har man nu byggt ett sju meter högt stängsel, varav en meter är taggtråd med rakblad. Det känns rätt oanständigt. Det framkom också att personer som söker asyl i Melilla, som hör till Spanien och EU, ibland blir direktavvisade och utslängda på andra sidan stängslet. Är det någonting som Sverige kommer att lyfta fram? Det är inte första gången man hör att det sker i Spanien, Italien eller Grekland att människor inte ens får möjlighet att söka asyl.

Anf. 67 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag anmäler avvikande mening i enlighet med det som sades i justiteutskottet av vår ledamot i går.

Anf. 68 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Herr ordförande! I det som händer i och omkring Medelhavet finns två kategorier människor. Vissa vill söka asyl. Andra vill inte söka asyl men vill få ett bättre liv, vilket är fullt förståeligt. Vi har i Sverige sedan 2008 en liberal lagstiftning vad gäller möjligheten att komma hit och arbeta. Det är också ett sätt att attackera det här problemet. Min fråga är hur den diskussionen går med de övriga medlemsstaterna.

Anf. 69 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Kerstin Haglö tar upp tydligheten. Jag försökte säga att vi tycker att det inom nuvarande regler, förordningar och annat finns mer att göra för att göra rätt. Det går att åstadkomma mer vad gäller utvärderingar och annat. Vi tycker inte att man har genomfört och implementerat allt som är viktigt. Det är otroligt centralt.

Vi har fått en viktig code of conduct som det fattats beslut om 2013. Det innebär bland annat att vi jobbar med observatörerna. Vi välkomnar från svensk sida frågan att man ska kunna ha observatörer på återvändande flyg för att säkerställa människors liv. Det fortsätter vi att arbeta med. Det finns en del andra frågor som vi också driver. Vi tycker att det är viktigt att få ordning på sjöräddningen.

Här finns det väldigt olika uppfattningar, dels huruvida EU har mandat och rätt att ägna sig åt detta, dels på vilket sätt det ska göras. Jag skulle vilja säga att det är en riktig röra i uppfattningarna om vad som gäller och inte. Men jag tror att det är alldeles uppenbart för medborgarna. Här riskerar människor sitt liv, och många omkommer. Det är väl alldeles uppenbart att vi måste ha någon ordning och kunna rädda liv på ett anständigt sätt. Det är det som vi försöker få klart för oss.

Kommissionen har försökt initiera att Frontex skulle genomföra en operation inriktad på sjöräddning, men det är väldigt oklart vad kom-

missionen menar, så vi har inte riktigt fått ordning på det. Frontex har bara mandat att samordna operationer angående gränsförvaltning av medlemsstaternas yttre gränser. EU saknar egentligen kompetens för åtgärder inom sjöräddning. Det där är väldigt knepigt.

Vi tycker från svensk sida – och det tycker väl även kommissionen – att sjöräddning måste kunna vara en komponent i det Frontex arbetar med i sina gränsoperationer, eftersom vi har kompetens för gränsförvaltning. Här är det mycket dividerande om vilka regler som gäller och annat. Det är typiskt att när det behöver vara tydligt och klart vad som gäller tjasar man om formuleringarna och paragraferna i stället för att försöka få ordning på hanteringen av en praktisk situation.

Jag kan säga att vi från svensk sida är mycket praktiska i detta och ser att det finns möjligheter att ta sig fram och få mer uträttat utifrån de mandat som finns. Det är vårt fokus. Sedan är det rätt oklart för oss vad det meddelande som kommer att vara ämnet för detta möte kan innebära, men vi får väl lyssna och se vad som gäller. Den allmänna inriktningen har jag försökt förtydliga.

Jens Holm hade en del frågor som jag tror att Tobias Billström är bättre på att svara på.

Anf. 70 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Jag tolkar Jens Holms fråga så här: Är frågan om att erbjuda migranter och asylsökande fler legala vägar till EU en prioriterad fråga för regeringen? Svaret är tveklöst ja. Det är klart att det är en prioriterad fråga.

Sedan handlar det om att inse att det inte finns några enkla lösningar på detta svåra och komplexa problem. De människor som uppträder vid våra gränser utgörs av blandade grupper. Det är tragiskt att människor tvingas lämna sina hemländer och söka skydd någon annanstans i världen. För detta måste vi ha en metod. Metoden för att förhindra katastrofer som den som inträffade vid Lampedusa den 3 oktober är naturligtvis att arbeta med vidarebosättning inom EU. Det är det snabbaste, säkraste och mest humana sättet för EU att bidra till att lindra till exempel den svåra situation som nu är väldigt tydlig i Syrien och dess grannländer.

Om alla tog emot lika många kvotflyktingar som Sverige i förhållande till folkmängden skulle EU gemensamt i dag kunna hjälpa ca 100 000 personer. Hittills är det i EU bara 13 medlemsstater utöver Sverige som har ett vidarebosättningsprogram. Det är givetvis inte acceptabelt. Regeringens tydliga ställningstagande, som jag naturligtvis kommer att upprepa på rådsmötet, är att vårt mål är enkelt: Samtliga EU:s 28 medlemsstater ska givetvis ha ett permanent vidarebosättningsprogram.

När det gäller frågan om Spaniens och andra medlemsstaters förhållande till den av oss i EU gemensamt beslutade asyllagstiftningen måste man komma ihåg att det är kommissionen som har till uppgift att övervaka huruvida lagstiftningen följs upp. Naturligtvis följer vi med stort intresse de rapporter som kommer om läget i olika medlemsstater i de här frågorna från myndigheter som Easo, det vill säga Europeiska stödkontoret för asylfrågor, och från UNHCR och andra NGO:er. Men kommissionen är och förblir fördragens väktare och har därmed också övervakningsansvaret visavi de här frågorna.

Jag går över till Mikael Cederbratts fråga. Hur hanterar vi de grupper av människor som inte är asylsökande men kommer som migranter? Det

är helt riktigt att den svenska lagstiftningen för arbetskraftsinvandring utgör ett bra och kraftfullt exempel på hur man kan hantera detta. Det vore naturligtvis bra om fler medlemsstater följde i vårt spår.

Men till dess finns det andra alternativ. De utgörs av de partnerskap för rörlighet som EU har upprättat och driver gentemot stater som inte omedelbart gör anspråk på kandidatstatus och medlemskap i unionen, men som ändå ligger i vår närhet. Moldavien, Georgien och Kap Verde är tre exempel på länder som vi redan har välfungerande partnerskap för rörlighet med. Partnerskapen gör det möjligt att i samarbete med dessa länder erbjuda migranter säkra vägar att komma som arbetskraftsmigranter till unionen, stanna här för att ta del av arbetsmarknaden på bra villkor i enlighet med den lagstiftning som finns i EU och sedan återvända under ordnade och trygga former efter att deras vistelsetid gått ut. Det är som sagt ett bra sätt att möta den problematiken. Sverige driver på för att vi ska utveckla partnerskap för rörlighet även till andra stater.

Anf. 71 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag vänder mig till justitieministern. Vi har uppfattat att det är positivt om man förstärker nuvarande mandat, men i återrapporten beskriver vissa länder hur man vill utveckla Frontex och göra andra saker. Det är oklart vad, men bilden är i alla fall inte den ståndpunkt som justitieministern nu företräder. Då blir frågan: Hur ser det ut i dag i EU vad gäller synen på Frontex? Det verkar finnas vitt skilda synsätt på vad Frontex ska användas till. Kommer det att finnas en majoritet bakom det förslag och den ståndpunkt som Sverige står för?

Anf. 72 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Svaret på den sista frågan är ja. Jag tror att det finns en majoritet. Jag kan inte lova det, men min bedömning är att medlemsstaterna i huvudsak inte har förändrat sin inställning till Frontex.

Däremot finns det ett antal länder som driver den gamla ståndpunkten att gränsbevakningen ska vara en EU-fråga i mycket större utsträckning än vad vi någonsin har tyckt. Men när det ställs på sin spets brukar man komma tillbaka till grundkurs 1 A, och det är den linje vi driver. Frontex mandat är begränsat och ska så vara. Gränsbevakning är medlemsstaternas ansvar, ingen annans. Det är otroligt viktigt. Men det finns länder i Europa som tycker att det är jobbigt att bevaka den yttre gränsen och inte gör det särskilt framgångsrikt heller, om man får uttrycka sig så. Det är klart att de alltid använder argumentationen att någon annan borde göra det, och då är det Frontex. Det är den klassiska diskussionen.

Min uppfattning är inte att vi har en rörelse som driver på starkt. Men varje gång den typen av katastrofer sker lyfter man fram Frontex som ett halmstrå i stället för att fundera över vad man ska göra hemmavid med sitt eget ansvar. Det är mycket enklare att lösa ett politiskt problem genom att skylla på någon annan. Tjänstemännen får protestera om jag har fel, men jag har inte uppfattat att länderna rört sig särskilt mycket.

Anf. 73 Kanslirådet LISA BOLINDER:

Jag arbetar vid polisenheten på Justitiedepartementet.

När en katastrof inträffar vill alla ha lösningen på problemet, som ministern säger. Då tittar man på Medelhavet och vad EU har där. Det EU

har i Medelhavet är Frontex. Man har hört olika medlemsstater på politisk nivå framföra att det är Frontex som borde kunna lösa problemet, men tjänstemännen från de länderna har inte kunnat precisera hur det konkret skulle ske. När man träffats i arbetsgruppen på tjänstemannanivå har det kokat ned till att Frontex ska nyttjas bättre inom sitt nuvarande mandat.

Det är ganska svårt att rucka på det mandat som finns, även om man på politisk nivå skulle vilja använda det bredare eller mer ”spetsinriktat”. Jag har inte sett något mer konkret förslag.

Anf. 74 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag kan lägga till att Italien ansåg att man också skulle använda militära resurser i dessa sammanhang. Det flög ingenstans. Det fanns ingen som ställde upp på den idén, och tur var väl det.

Anf. 75 EVA-LENA JANSSON (S):

Om jag läser rapporten rätt var det Storbritannien som lyfte upp frågan om ett utökat mandat för Frontex. Det var därför jag ställde frågan. Det var alltså inte något av Medelhavsländerna. Men det verkar vara deras politiska inriktning just nu.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning i ärendet. Vi har noterat avvikande meningar från Miljöpartiet och Vänsterpartiet samt från Sverigedemokraterna, men jag uppfattar dem inte som samstämmiga. Därtill har vi noterat två medskick från Socialdemokraterna.

Vi lämnar den punkten och går vidare till punkt 9, Den framtida utvecklingen på RIF-området. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 77 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr ordförande! Det här är kanske den viktigaste punkten, om jag får ha en synpunkt på den saken.

Det nuvarande femårsprogrammet, Stockholmsprogrammet, omfattar åren 2010–2014. Det är därför hög tid att tänka på samarbetets agenda efter Stockholmsprogrammet. Europeiska rådet uppmanade i sina slutsatser från toppmötet den 27–28 juni 2013 kommande ordförandeskap att påbörja en förberedelseprocess inför ett fastställande av nya strategiska riktlinjer för RIF-området i juni 2014.

En första inledande diskussion i rådskretsen hade vi vid det informella ministerrådsmötet för rättsliga och inrikes frågor i Vilnius i juli. Medlemsstaterna var och är tydliga om att ett nytt program för området behöver tas fram. Även när det gällde formen och den allmänna inriktningen av ett sådant program fanns det stor samsyn om att det nya programmet bör vara kortare än det nuvarande och att det ska innehålla mer av strategiska riktlinjer och mindre av detaljer.

I enlighet med medlemsstaternas önskemål i Vilnius har diskussioner förts i flera högnivåkommittéer. I Vilnius efterlystes också en diskussion och slutsatser vid RIF-rådet i december. Medlemsstaterna har inbjudits att sända in skriftliga synpunkter till ordförandeskapet, och det har också gjorts. Från kommissionens sida var man tidigare, som ni säkert kommer

ihåg, rätt måttligt intresserad av att ha något framtidsprogram. Nu har man emellertid klargjort att man avser att presentera ett meddelande våren 2014, troligen någon gång i mars.

Regeringen anser att det är viktigt att ett flerårsprogram för RIF-området tas fram. Vi delar den uppfattning som flertalet andra medlemsstater har om det nya programmet, att det ska vara mer strategiska riktlinjer och ramar än detaljerade åtgärder. Vi anser att det dessutom är viktigt att programmet tas fram i samarbete med medlemsstaterna.

Utgångspunkten för ett nytt program måste som vi ser det ta sin avstamp i att utvecklingen på RIF-området har gått väldigt snabbt. Det har åstadkommit mycket under kort tid. Nu behöver vi se till att de regler som det har beslutats om genomförs och tillämpas i praktiken. Vi behöver även ta upp frågan om bättre kvalitet på de nya förslag som läggs fram. En del förslag som har kommit blir svåra att hantera eftersom de inte riktigt håller i alla delar.

Samarbetet på RIF-området bygger på att det finns ett förtroende i medlemsstaterna för varandras rättsliga och administrativa system. Principen om ömsesidigt erkännande är viktig. Men det behövs utbildningsinsatser, erfarenhetsutbyte och liknande för att förbättra kunskapen om de olika rättsliga systemen och EU-rätten.

När det gäller det rättsliga samarbetet bör utgångspunkten vara att förenkla och förbättra förutsättningarna för medborgare och företag. Därför är det viktigt att samarbetet fortsatt är inriktat på att förenkla tillgången till rättvisa genom att ta bort onödiga hinder där det går. Det rättsliga samarbetet berör frågor där det finns starka nationella intressen och olika rättsliga traditioner. Därför är principen om ömsesidigt erkännande den grundläggande princip som samarbetet på både det civilrättsliga och det straffrättsliga området bör bygga på.

Framtida åtgärder på straffrättens område bör fokusera på eventuella luckor som fortfarande finns i det straffrättsliga samarbetet. En tillnärmning av medlemsstaternas straffrättsliga lagar ska bara komma i fråga som en sista utväg och då när det gäller särskilt allvarlig brottslighet med gränsöverskridande inslag. På det civilrättsliga området är det särskilt angeläget att prioritera samarbete om sådant som kan främja den ekonomiska aktiviteten över gränserna och därmed få fart på ekonomin i EU.

Helt centralt ur ett medborgarperspektiv är att bekämpa den gränsöverskridande brottsligheten. För det behövs ett utvecklat rättsligt samarbete mellan de nationella myndigheterna i medlemsstaterna. Polisier, åklagare och domare måste ha bra förutsättningar för att samarbeta över gränserna. Det är många praktiska frågor som måste hanteras för att det ska flyta och gå på ett smidigt sätt.

Bekämpningen av gränsöverskridande brott är och ska vara en gemensam uppgift för de brottsbekämpande myndigheterna i medlemsstaterna. De myndigheter som inrättas på EU-nivå, som Europol och Eurojust, ska vara ett stöd för medlemsstaterna i det arbetet. Jag hoppas att ni hör den tydliga nyanseringen här. De EU-rättsliga institutionerna ska vara ett stöd för medlemsstaternas myndigheter och ingenting annat. Det är oerhört viktigt att få fram det som en ram och en princip i ett flerårsprogram, eftersom kommissionen ibland sladdar när det gäller att lägga fram förslag som vi sedan i medlemsstatskretsen får mycket problem med att hantera för att de inte respekterar den ordningen.

Det fortsatta arbetet för att undanröja nationella hinder för effektivt utbyte av information behöver förstärkas. Det är viktigt att säkerställa att informationsutbyte kan ske. Däri ligger naturligtvis respekten och balansen för personlig integritet och mycket annat som vi måste vårda. Här ligger också en del av de synpunkter jag hade på att det måste vara hög kvalitet i de förslag som läggs fram. Det är en grannliga uppgift att säkerställa att informationsutbytet är korrekt och sker med all den hänsyn som måste tas till grundläggande rättigheter.

Schengensamarbetet är också en viktig sak att fundera kring. Det är ett av de mest påtagliga exemplen på integration som EU har uppnått inom RIF-området. I det kommande programmet bör man diskutera innehållet i Schengenutvärderingarna och hur de kan utvecklas för att säkerställa den fria rörligheten. Jag tycker inte riktigt att vi har hittat formen för att följa upp hur det fungerar på ett bra sätt.

Det finns mycket mer att säga om Schengen och gränsöverskridande frågor. Jag tänkte lämna över ordet till Tobias Billström, för det finns rätt många viktiga punkter på det området som bör ingå i flerårsprogrammet. Men innan jag gör det vill jag säga att jag tror att vi kommer att behöva föra en ganska offensiv linje när det gäller att driva på kravet på ett flerårsprogram som tar sin avstamp i det medlemsstaterna tycker är viktigt.

Jag är beredd att tillsammans med företrädare för en rad andra medlemsstater driva på i den delen. Det verkar inte finnas ett tillräckligt stort intresse, och då kommer vi att stå där utan fasta ramar för arbetet de kommande åren. Det är till men för samarbetet enligt min uppfattning.

Anf. 78 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

I tillägg till det som Beatrice Ask redan har sagt vill jag nämna några ytterligare grundläggande förutsättningar som regeringen anser att det kommande RIF-samarbetet bör bygga på.

Det behövs en bättre koordinering mellan EU:s olika politikområden. Ett exempel på det är att det som händer utanför EU:s gränser också påverkar EU:s interna samarbete. En förstärkt integrering av den yttre dimensionen behövs för ett mer framgångsrikt genomförande av politiken på RIF-området. En mer sammanhållen och mer samstämmig intern och extern politik för mänskliga rättigheter är också en trovärdighetsfråga i EU:s arbete.

EU måste bli bättre på att internt samordna och koordinera uppgifter, ansvar och agerande på alla nivåer. Det gäller både mellan medlemsstaterna och i förhållande till EU:s institutioner. Medlemsstaternas myndigheter kan bli bättre på att samarbeta med varandra. Det behövs ett långsiktigt arbete för att stärka förtroendet mellan de nationella myndigheterna och de olika EU-organen. Ett sådant förtroende bygger man bäst genom ett långsiktigt samarbete i konkreta ärenden.

När det gäller den framtida utvecklingen av det asyl- och migrationspolitiska området anser regeringen att programmet bör prioritera åtgärder för det praktiska genomförandet av det nyligen beslutade gemensamma europeiska asylsystemet. Verklig solidaritet på asylområdet innebär att samtliga medlemsstater ska kunna ta emot asylsökande och erbjuda skydd i enlighet med det gemensamma regelverket. Vidare anser vi att den så kallade tidiga varningsmekanismen i Dublinförordningen bör

komma på plats och stödjas operativt. Här har det europeiska stödkontoret för asylfrågor en viktig roll. Att visa solidaritet med regioner i transit- och ursprungsländer genom kapacitetsuppbyggnad och regionala skyddsprogram bör man också utveckla ytterligare.

Strategisk vidarebosättning, som vi var inne på tidigare, det vill säga kvotflyktingar, till EU som en hållbar lösning bör uppmuntras. För att kunna säkerställa en långsiktigt hållbar asyl- och migrationspolitik bör programmet skapa goda förutsättningar för ett effektivt och humant återvändandearbete.

EU behöver även bli mer attraktivt för att möta det framtida behovet på arbetsmarknaden och för att vara konkurrenskraftig på den globala arbets- och utbildningsmarknaden.

Slutligen anser vi att arbetet med att genomföra den övergripande strategin för migration och rörlighet på ett strategiskt och konsoliderat sätt måste stå i fokus för politiken i de yttre förbindelserna.

Det är bara att välkomna att det blir en diskussion vid RIF-rådet i december. På så sätt kan rådet och medlemsstaterna ge en tydlig signal till kommissionen inför det kommande meddelandet.

Under det grekiska ordförandeskapets första halvår 2014 kommer de förberedande diskussionerna att fortsätta. Regeringen är inställd på att aktivt delta i diskussionerna, som ni har hört både mig och Beatrice Ask ge uttryck för. Vi kommer att få anledning att återkomma till frågan under det kommande halvåret.

Anf. 79 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Detta var uppe i socialförsäkringsutskottet i går. Vi anmälde då avvikande mening som jag kort och gott nu följer upp. Det har väl inte hänt så mycket under natten.

Anf. 80 EVA-LENA JANSSON (S):

Ordförande! I går ställde jag en fråga till statsrådet Billström med anledning av rådspromemorian. Man lyfter i rådspromemorian upp att det är angeläget att alla medlemsstater säkerställer att de respekterar de mänskliga rättigheterna. Det kan man tycka ska vara grundläggande på något sätt. Det förväntar man sig av medlemmarna i Europeiska unionen.

Vi hade också en fråga. Det som står i den svenska ståndpunkten är att ordförandeskapet har bjudit in medlemsstater att skriftligen inkomma med synpunkter. Jag uppfattade inte att Sverige hade skickat in några synpunkter. Nu sade Beatrice Ask att synpunkter har kommit in. Jag vet inte om det var från Sverige eller från andra länder. Vi är i varje fall intresserade av att ta del av de synpunkter som Sverige skickar in. Det är ett medskick.

Anf. 81 JENS HOLM (V):

Vi ansluter oss till Miljöpartiets avvikande mening. Sedan har jag en fråga till Beatrice Ask. Du nämnde något om en tillnärmning av medlemsstaternas straffrättsliga lagar. Som jag förstod det är det något som Sverige vill vara väldigt varsam med. Men vad gäller grov brottslighet är det något som Sverige kan acceptera. Jag undrar om du kan utveckla det lite grann och om jag har förstått saken rätt.

Anf. 82 JOHNNY SKALIN (SD):

I vanlig ordning vill jag att man från Sveriges sida driver linjen att vi i Sverige ska kunna bedriva vår egen migrationspolitik. Med det vill jag anmäla avvikande mening.

2013/14:12
29 november

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

De avvikande meningarna är noterade.

Anf. 84 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr ordförande! När det gäller synpunkterna har vi inte skickat in dem än. De ska gå nästa vecka. Jag antydde dem lite grann. Det är självklart att ni ska få ta del av de synpunkter vi lämnar in. Jag redogjorde för huvuddragen i dem. Vi väntar med de sista formuleringarna av det enkla skälet att vi har ett möte och träffar andra medlemsstater. Det är viktigt att försöka samordna, men huvuddragen är de jag försökte beskriva här. Ni kommer självklart att få dem. De går i väg nästa vecka.

Vad gäller frågan om tillnärmning som Jens Holm ställde uttryckte jag mig kanske ottydligt. Det som står i mina papper är att det är en sista utväg när det gäller gränsöverskridande brottslighet. Vi tror inte på att man på straffrättens område ska ha den här typen av enhetlighet och sträva efter det. Vi måste bygga det på medlemsstater som samarbetar med varandra. Det är grejen. Du missuppfattade mig lite, men jag kanske var något ottydlig.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens inriktning i det här ärendet. Jag har noterat avvikande meningar från Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 10. Det är en informationspunkt.

Anf. 86 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Ordförandeskapet kommer att informera om utfallet från EU–USA-ministermötet som ägde rum den 18 november. Vi ska lyssna på den återrapporteringen. I övrigt hänvisar jag till det skriftliga materialet.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten. Därmed tackar vi statsrådet Billström med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig helg.

Vi fortsätter samrådet med justitieministern. Jag inleder med att fråga om det finns några A-punkter under statsrådets del. Det fanns det. Då undrar jag om det finns några frågor med anledning av återrapporten och noterar att ingen begär ordet.

Vi går över till den kommenterade dagordningen och punkt 7. Nu gäller det den fullständiga tillämpningen av bestämmelserna i Schengenregelverket i Republiken Bulgarien och Rumänien. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 88 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Den här punkten handlar om Schengenanslutning för Bulgarien och Rumänien, och på agendan står det riktlinjedebatt och beslut. Vår bedömning, utifrån vad man har sagt i Coreper, är att det fortfarande inte finns några förutsättningar för ett beslut. De länder som tydligt har uttalat att de inte anser att Bulgarien och Rumänien är mogna för en anslutning står kvar vid sin position.

Det är av politiska skäl som Bulgarien och Rumänien har ställt krav på att frågan ska tas upp som en beslutspunkt på agendan. Debatten kommer sannolikt bara att handla om att vi får en uppdatering av vilket utvecklingsarbete länderna bedriver och kanske också någon form av realistisk tidsplan för anslutningen.

Vi har haft frågan uppe i nämnden flera gånger. Jag antar att de flesta är bekanta med den och hänvisar därför till de utsända handlingarna och annat.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning i ärendet. Vi går vidare till punkt 8, Bekämpning av terrorism. Det är en informationspunkt eller eventuellt en diskussionspunkt.

Anf. 90 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Den punkten brukar vålla ganska mycket diskussion eftersom det verkligen är ett bekymmer för medlemsstaterna i dag.

Människor reser från Sverige och övriga västvärlden till konfliktområden, inte bara för att göra humanitära insatser. Det finns också de som söker sig till dessa områden för att ansluta sig till terroristgrupper med al-Qaida-inspirerad agenda och för att delta i regelrätta strider och terroristattentat. Det är ingen nyhet. Sedan 90-talet har vi sett att personer har rest från Sverige till olika oroshärdar med det syftet. De har rest till Somalia, gränsområdet mellan Afghanistan och Pakistan, Irak och Jemen för att delta i strid eller för att få terrorrelaterad träning.

I dag ser vi en mycket oroväckande ökning av antalet personer som reser med de syftena till Syrien. Konflikten i Syrien har hittills dragit till sig över ett 30-tal personer från Sverige. Det är en siffra som Säkerhetspolisen definitivt står för, men det finns naturligtvis ett stort mörkertal. Vi är inte ett land som har, eller ska ha, kontroll över varje typ av resa och annat som människor har för sig. Med stor sannolikhet kommer siffran att revideras uppåt betydligt, allteftersom bilden klarnar. Ett stort arbete är nämligen i gång i Europa när det gäller frågor om bland annat hur många som reser. Många reser även från andra länder inom EU, inte minst från Danmark. Det är ett bekymmer.

Personerna som åker till Syrien är ett hot främst för de områden de kommer till. Men de utsätter också sig själva för stor fara, och deras familjer får lida mycket. Det finns en stor oro i många familjer. Personerna är även ett potentiellt hot mot Sverige och svenska intressen, särskilt när de återvänder. De kan ha fått träning i strid, kan ha knutit kontakter och kan ha skaffat sig uppdrag. Därutöver kan de naturligtvis också på många sätt vara skadade av sina erfarenheter. Säkerhetspolisen ser allvarligt på situationen och följer därför utvecklingen noga.

Den nationella säkerheten är en fråga för varje medlemsstat, men EU kan, och ska enligt min mening, bidra. Vi behöver minska risken för att personer åker till konfliktområden för att strida och i stället visa på positiva alternativ till att engagera sig; det är ofta ett engagemang som ligger i botten. Vi måste diskutera hur man gör det på ett bra sätt.

EU kan också bidra till det internationella samarbete som krävs för att lagföra personer som begår brott i samband med sina resor. Det handlar många gånger om gränsöverskridande brott.

EU:s antiterrorismsamordnare har i sina tidigare förslag till åtgärder följt upp de frågor som rör problemen med personer som reser till konfliktområden. Vid ministermötet ska samordnaren informera om sin uppföljning. Han kommer också att presentera förslag på vad EU och medlemsstaterna kan göra mer för att möta problemen. Efter den presentationen finns det möjlighet för oss ministrar att kommentera.

Jag har hittills varit aktiv och deltagit i diskussioner om vad man kan göra för att förebygga att personer reser ned för att delta i strid. I samband med rådsmötet kommer jag att träffa ministerkolleger från åtta andra länder för att diskutera detta i en mindre grupp. Vad vi framför allt kan göra är att fortsätta att utbyta erfarenheter, information och kunskap med varandra. Vi behöver också best practice för hur man engagerar och knyter till sig unga människor som vill mycket, så att de kan engagera sig på ett bra sätt. Vi behöver fundera över hur man kopplar till det civila samhället på ett bättre sätt. Det är viktigt.

Ett exempel är erfarenheter av samtal med familjer där någon familjemedlem planerar att åka till Syrien. Sådana samtal hålls. Det finns olika erfarenheter av på vilket sätt man bäst gör det men också av hur man ger familjerna stöd. Det är ingen tvekan om att föräldrar många gånger gör allt vad de kan för att försöka förhindra att ungdomar ger sig i väg till krigsdrabbade områden. De inser riskerna och faran. Det är, som sagt, svårt att få reda på om de planerar att resa, och många gånger kommer informationen efter att de har åkt.

Avslutningsvis vill jag poängtera, vilket regeringen återkommande gör, att det i arbetet är viktigt att hela tiden slå vakt om rättsstatens grundprinciper och de mänskliga rättigheterna. Jag nämnde tidigare att vi inte ska kontrollera hur folk reser. Människor har rätt att engagera sig, och det är viktigt att man gör det. Här har vi dock en grupp som reser i mycket bestämda syften eller som rekryteras för mycket bestämda syften. Det utgör ett potentiellt hot som vi måste diskutera tillsammans med andra länder som har motsvarande bekymmer. Genom det här arbetet vill vi även skydda de grundläggande rättigheterna.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning i ärendet. Vi går vidare till punkt 11 på den kommenterade dagordningen. Nu gäller det skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter. Det är en beslutspunkt.

Anf. 92 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det litauiska ordförandeskapet signalerade på Coreper i onsdags kväll att man kommer att ändra dagordningspunkten. Det kommer inte att handla om partiell allmän inriktning om den så kallade one-stop-shop-

regleringen. Sannolikt kommer ordförandeskapet att nöja sig med att be om stöd för vissa principer för regleringen.

Det senaste samrådet om kommissionens förslag till allmän data-skyddsförordning hade vi i oktober. Även då gällde diskussionen förslaget i one-stop-shop. Det handlar om vilken tillsynsmyndighet som ska vara behörig att utöva tillsyn över ett företag som är etablerat i flera medlemsstater. Förslaget innebär att myndigheten i det land där företagets huvudsakliga etablering finns ska vara ensam behörig att utöva tillsyn, oavsett vilket land personuppgifterna behandlas i.

Resultatet av rådmötet i oktober var att det fanns stöd för att ha en one-stop-shop-princip men att den kompetens som ska ges till den ensamt behöriga myndigheten ska begränsas till vissa områden. Dessutom betonades vikten av närhet mellan tillsynsmyndigheten och medborgarna.

Ordförandeskapets förslag innebär bland annat att tillsynsmyndigheterna får behörighet att utöva tillsyn mot personuppgiftsbehandling som påverkar registrerade personer i myndigheternas medlemsstat. Däremot ska en utvecklad myndighet i vissa fall få ensam behörighet att fatta beslut i bland annat ärenden av exekutiv karaktär, till exempel beslut om varningar och sanktionsavgifter på grund av otillåten behandling av enskildas personuppgifter.

Min inställning till one-stop-shop har inte ändrats. Det är bra om vi kan förenkla för företagen. Det är bra om vi kan hitta en reglering som innebär att företag inte behöver ha kontakt med tillsynsmyndigheten i varje land där företaget är etablerat. Då undviker man också risken för att myndigheter i olika länder gör olika bedömningar vad gäller företagets behandling av personuppgifter.

Det är samtidigt viktigt att säkra enskildas möjligheter att ta vara på sina rättigheter och att det inte begränsas i förhållande till vad som gäller i dag. Man ska i så stor utsträckning som möjligt kunna vända sig till tillsynsmyndigheter och domstolar i det egna landet. Därför har vi förespråkat en modell där den behöriga myndigheten ges befogenhet att fatta beslut av mer administrativ karaktär om förhandstillstånd och liknande, som inte direkt berör enskilda.

Litauerna har lagt ned mycket tid på att hitta en kompromiss som rådet ska kunna enas om. Tyvärr återstår mycket arbete med artikeltexten innan någon överenskommelse om regelverket kan bli aktuell. Vi vill se en reglering som är tydlig och lätt att tillämpa. Det finns en hel del att göra. Jag anser också att ordförandeskapets förslag går delvis i fel riktning, eftersom det inte begränsar den kompetens som ska överföras tillräckligt mycket. Det är viktigt att man åstadkommer det. Kärnan i det jag försöker säga är att det finns mycket kvar att göra.

Anf. 93 BILLY GUSTAFSSON (S):

Ordförande! Tack, justitieministern, för föredragningen! Jag tänkte ta mig friheten att göra några reflexioner och medskick i frågan. Jag vill uppta justitieministerns och nämndens tid ett litet ögonblick eftersom vi tycker att det gäller principiellt viktiga aspekter. Det handlar om enskildas grundläggande rättigheter, och det finns också en rättssäkerhetsaspekt i frågan. Det vore olyckligt om vi bara gick förbi den. Det gläder

mig att det inte handlar om att nu landa i en överenskommelse. Då kan medskick väl vara på sin plats.

Jag vill gärna säga att vi i huvudsak delar regeringens bedömning av utplägget. Det gav jag också uttryck för när vi hade samråd i utskottet för någon eller några månader sedan.

I botten handlar det så klart om one-stop-shop. Jag är ganska skeptisk till det rent allmänt, men jag tycker att ni har hittat någon form av pragmatiskt förhållningssätt. Sedan är jag inte alldeles säker på om man kan göra denna tydliga uppdelning mellan å ena sidan renodlade administrativa uppgifter och å andra sidan andra typer av uppgifter. Det finns en risk att det blir ett ganska otydligt gränsland. Men jag förstår varför ni gör på det sättet, och det är helt okej.

Jag skulle dock vilja peka på några punkter som jag gärna vill att justitieministern tar med sig. I sådana här sammanhang är det lätt att vi använder honnörsbegrepp som vi sedan inte riktigt reder ut. I den svenska ståndpunkten finns en målkonflikt i det första stycket. Å ena sidan ska vi säkerställa effektivt skydd för den enskildes integritet och å andra sidan ska vi tillgodose berättigade behov från privat och offentlig sektor. Då uppstår frågan vad ett berättigat behov är. Det ska ju vägas mot någonting.

Jag skulle vilja ha möjlighet till en fortsatt diskussion där vi kan hitta utgångspunkter för vad som är ett berättigat behov som ska ställas mot den enskildes. Det är inte alldeles lätt. Jag har inte själv någon uppfattning i sak, men jag vill peka på att det finns behov av en diskussion. Jag skulle vilja föra den diskussionen utifrån utgångspunkten på vilket sätt vi som politiker kan garantera att den enskildes rättigheter inte begränsas i processen. Det är utgångspunkten för mig.

Om vi allihop är överens om att inte begränsa den enskildes rättigheter och samtidigt har skrivningar om att den enskilde kan hamna i en situation där det egna ärendet domstolsprövas ett par hundra mil från det egna landet, har vi då värnat den enskildes rättigheter på ett bra sätt? Jag har inte svaret utan ställer frågan. Det var därför jag inledde med att säga att jag har ett antal reflektioner.

Sedan vill jag gärna säga att lite av en grunddel i detta är att det ska vara direktiv och inte förordning. Jag stöder verkligen det och hoppas att ni fortsätter att slåss för det. En förordning skulle slå rakt in, och vi skulle inte kunna göra mycket i form av nationella anpassningar. Det är för övrigt en principiell uppfattning jag har om skillnaden mellan direktiv och förordning, så det vill jag verkligen stödja.

Om jag har förstått det rätt kommer personuppgiftslagen att upphöra om det blir en förordning. Den tillkom väl som ett sätt att implementera dataskyddsdirektivet i svensk lagstiftning. Det finns alltså ett samband däremellan. Det skulle vara intressant att veta vad det får för konsekvenser om personuppgiftslagen försvinner. Vad innebär det materiellt, återigen utifrån den enskildes utgångspunkt?

Sedan läste jag någonstans – nu hittar jag det inte i hastigheten – och jag tror att Beatrice Ask också sade att det återstår en mängd frågor. Då skulle jag redan här och nu vilja säga att det vore värdefullt om departementet kom till utskottet, i det här sammanhanget konstitutionsutskottet, så att vi kunde föra en diskussion om de här reflexionerna och de punkter som jag har tagit fram. Det ska erkännas att de är framtagna relativt has-

tigt. Vi får ju rätt mycket papper, och vi får dem inte flera veckor i förväg, så jag har försökt vaska fram några reaktioner relativt snabbt.

Anf. 94 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Om konstitutionsutskottet vill att vi ska komma och beskriva det här gör vi det självklart gärna.

Jag tycker att din redovisning av frågeställningar understryker det jag sade, att det finns mycket att hantera i detta. Det ligger ju en målkonflikt i vad som är ett berättigat behov kontra inskränkningar och hur man ska formulera det hela. Det är därför jag försöker problematisera och säger att här är vi verkligen inte framme.

Vi försöker hitta en praktisk lösning på just tillsynsmyndighetsfrågan, som ju bara är en liten del i hela jättepaketet. Det här är besvärligt, men vi brottas verkligen med det, och inte bara vi utan också andra medlemsstater. Det är nog en lång resa som vi har framför oss.

Jag vet inte om du, Johan Stensbäck, vill säga något om detta, om du har någon reflexion som är mer konkret.

Anf. 95 Rättssakkunnige JOHAN STENSBÄCK:

Jag kan kommentera det som frågades om förhållandet till personuppgiftslagen. Det är riktigt att den kommer att ersättas av förordningen. Det beror på att det dåvarande dataskyddsdirektivet i så fall ersätts av en förordning.

Principerna är i och för sig i stor utsträckning likadana i regleringarna, men det kommer ändå att få många praktiska effekter som varierar beroende på vilket område det är.

Anf. 96 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det finns fortfarande inte någon blockerande minoritet för direktivlinjen. Jag bedömer det som nästan uteslutet. Det är jättesvårt, så det ligger i farans riktning att det inte kan bli någon sådan. Vi har vår ståndpunkt och försöker driva den, men vi vinner inte mycket gehör.

Anf. 97 JENS HOLM (V):

Vi ansluter oss till Socialdemokraternas medskick, om man kan ansluta sig till ett medskick.

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Ja, det går bra.

Anf. 99 JENS HOLM (V):

Tack för det! Jag tycker att Billy Gustafsson tog upp mycket värdefulla och viktiga synpunkter. I synnerhet känner jag stor oro för förordningsformen kontra direktiv och att personuppgiftslagen därmed ersätts. Det tycker jag inte alls känns bra.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi har noterat två medskick från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Vi går vidare till punkt 12. Nu handlar det om ett europeiskt föreläggande om bevarande av bankkontotillgångar för att underlätta gränsöverskridande skuldindrivning. Det är en beslutspunkt.

2013/14:12
29 november

Anf. 101 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Förslaget till förordning om kvarstad på bankmedel syftar till att det ska bli lättare för fordringsägare att driva in skulder över gränserna i privaträttsliga tvister. Det europeiska förfarandet kommer att kunna användas som ett alternativ till medlemsstaternas nationella förfaranden för kvarstad. Förslaget innehåller också regler om verkställighet av beslut som meddelats enligt förordningen. Förordningen har lanserats som ett viktigt element i hanteringen av den ekonomiska krisen i Europa.

På RIF-rådet i december förra året antogs allmänna riktlinjer för det fortsatta förhandlingsarbetet. Enligt dessa är det politiska målet att skapa ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel och att förordningen ska tillämpas vid gränsöverskridande förfaranden. Vidare ska det finnas en god balans mellan parternas olika intressen, bland annat genom en skadeståndsskyldighet för fordringsägare och ett krav på att fordringsägare ska ställa säkerhet.

Vid rådsmötet i juni i år antogs ett antal mer preciserade allmänna riktlinjer som rör frågan om balansen mellan fordringsägarnas och gäldenärernas olika intressen. Det slogs bland annat fast att det ska finnas en bestämmelse om fordringsägares skadeståndsskyldighet gentemot gäldenären och att fordringsägaren som huvudregel ska ställa säkerhet för att ett beslut om kvarstad ska få utfärdas.

Ordförandeskapet har haft ett intensivt förhandlingsarbete och tagit fram ett kompromissförslag som ska behandlas i rådet för en allmän inriktning. Vår bedömning är att Sverige kan ställa sig bakom den allmänna inriktningen.

Anf. 102 JOHAN LINANDER (C):

Det står att förordningen ska tillämpas vid gränsöverskridande privaträttsliga tvister. Betyder det att det inte är fråga om kvarstad vid brottmål?

Anf. 103 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Ja, så är det.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi går vidare till punkt 13. Nu gäller det rådets förordning om insolvensförfaranden. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 105 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Kommissionen lade i december 2012 fram ett förslag till ändringar i EU:s insolvensförordning. Syftet med förslaget är att komma till rätta med identifierade brister i insolvensförordningen och att modernisera den. Förbättringarna ska stärka den inre marknaden och öka möjligheterna för företag och privatpersoner med tillfälliga ekonomiska svårigheter att få en andra chans.

I Europaparlamentet har rapportören presenterat ett förslag till betänkande. Parlamentet har emellertid ännu inte antagit någon ståndpunkt när det gäller förslaget.

Inför rådsmötet föreslår ordförandeskapet riktlinjer för det fortsatta arbetet och efterfrågar ministrarnas stöd för dessa. Riktlinjerna består av tre delar, och jag kan ställa mig bakom den första och den tredje delen.

Den första handlar om jurisdiktionsfrågor, nämligen vilka personer som ska ha rätt att inleda territoriella insolvensförfaranden och vilka personer som ska kunna få ett beslut överprövat om att inleda ett huvudinsolvensförfarande. Även frågan om vilket lands domstolar som ska vara behöriga att inleda förfaranden diskuteras i ljuset av att försöka förhindra så kallad illojal forumshopping.

Den tredje delen handlar om samordningen mellan parallellt pågående huvud- och sekundärinsolvensförfaranden i olika medlemsstater, det vill säga hur det praktiska samarbetet ska ske mellan förvaltare och domstolar i de olika förfarandena.

Den andra delen handlar om nationella insolvensregister, och det är här som jag tycker att det finns problem. Jag är tveksam till de riktlinjer som handlar om nationella insolvensregister för fysiska personer som inte bedriver näringsverksamhet.

Det finns naturligtvis fördelar med att skapa nationella insolvensregister, men jag är tveksam till om det ska vara obligatoriskt att även ta in information om fysiska personer som inte står som näringsidkare i insolvensregistren. Till exempel skulle ett svenskt insolvensregister behöva ta in information om privatpersoner som har fått skuldsanering. Det är tveksamt om det är proportionerligt. Och det väcker, tycker jag, svåra frågor om integritet och dataskydd som kräver analys utöver den tekniska analysen.

Om det ändå blir obligatoriskt bör medlemsstaterna förstås ha rätt att försöka förhindra alltför stora problem. Då kan man ta ut en avgift av den som söker information för att minska risken för att nyfikna grannar söker information från det nationella insolvensregistret, information som de inte är i behov av.

Min grundinställning är att detta inte är riktigt. Vi behöver titta mycket noggrannare på det, för enskilda privatpersoner ska rimligen inte in i register av det här slaget. Jag tycker att det verkar fel. Här har vi ett problem, kan jag säga.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning i ärendet.

Vi går vidare till punkt 14. Det gäller domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Det är en ny fråga för nämnden och en beslutspunkt.

Anf. 107 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det här är naturligtvis ett mycket intressant ärende, som alla, men jag hänvisar till det skriftliga materialet.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Nu kommer vi till ännu ett mycket intressant ärende, nämligen en gemensam europeisk köplag. Det är en informationspunkt. Finns det anledning att säga något?

2013/14:12
29 november

Anf. 109 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Nej, jag hänvisar till det skriftliga materialet även här.

Anf. 110 JONAS GUNNARSSON (S):

Jag vill bara lyfta fram Socialdemokraternas och Vänsterpartiets protokollsanteckning från civilutskottet och gärna få den införd också här, om vår oro och synen på optionsförfarandet, att det här ska vara en valbar lag. Vår farhåga är att det förmodligen inte blir en valbar lag och att det här kommer att styras av näringsidkarna och inte av kunderna. Vi har ingen avvikande mening, utan det är bara en liten protokollsanteckning.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar det som ett medskick och tackar för informationen under punkt 15. Vi går vidare till punkt 16. Finns det anledning att säga något om den?

Anf. 112 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Nej, det är en information, och vi vet inte vad den innehåller, så jag har ingen kommentar.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och kommer nu till punkt 17 om de rättsliga aspekterna av den europeiska planeringsterminen 2014, inklusive resultattavlan på det rättsliga området. Det är en informations- och diskussionspunkt.

Anf. 114 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr ordförande! Under den här dagordningspunkten ska ordförandeskapet och kommissionen presentera de rättsliga aspekterna av den europeiska termen och det verktyg som kallas resultattavla för rättsskipning.

Bakgrunden är att kommissionen i mars presenterade ett meddelande om en resultattavla för rättsskipning i EU. Låt mig säga att denna översättning leder tanken helt fel. Vad det handlar om är att man avser att etablera någon form av jämförande statistik och utvärdering av trender och de nationella rättssystemen när det gäller kvalitet, oberoende och effektivitet. Kommissionen menar att man bättre ska kunna fastställa strategier för ett effektivare rättssystem och främja ekonomisk tillväxt i EU.

Idén är, om jag förstått det hela rätt, att man genom något slags granskningsförfarande på kommissionsnivå, där man sätter betyg på ländernas rättssystem, ska kunna tala om vilka som är bra respektive dåliga.

Hög kvalitet i rättssystemen är naturligtvis en viktig grund för ett fungerande samarbete på området. Däremot menar jag att det krävs mycket diskussion om ifall detta är en fråga där kommissionen ska agera

över huvud taget. Först och främst finns det redan i dag väldigt mycket statistik och granskning av nationella rättssystem som går att använda. Dessutom känner medlemsstaterna själva oftast ganska väl till vilka brister och svårigheter man eventuellt har. Jag är inte så säker på att ett besked från Bryssel om att man är bättre eller sämre på någonting eller att man gör något slags jämförelser mellan olika länders förfaranden åstadkommer större förmåga till utveckling av systemen. Därför är jag mycket kritisk till detta förfarande.

Enligt den information som jag har fått har det här arbetet inletts utan något gediget samarbete med medlemsstaterna. Det kom mer eller mindre som en blixtnad från en klar himmel. Dessutom hade man tagit sig an att göra prövningar och granskningar av medlemsstaters rättssystem, dock ej Sveriges, utan att ens informera de olika länderna. Jag kan säga att det har varit ganska heta diskussioner bland medlemsstaterna kring detta förfarande.

Det ska bli mig ett sant nöje att höra vad de har att presentera, och jag ska gärna återkomma till nämnden med en rapport om detta och även ställningstagandena. Det är ju bra att först ha klarlagt vad som är avsikten med den granskningsfunktion som man anser behövlig. Min grundinställning är, som ni hör, inte särskilt positiv.

Anf. 115 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag välkomnar regeringens inställning att man inte är positiv till det här. Vi är som bekant väldigt skeptiskt inställda till den europeiska planeringsterminen.

Till skillnad från regeringen tycker jag inte att man behöver tillstyrka någon diskussion över huvud taget när det gäller detta. Jag tycker att regeringen kan åka dit och säga blankt nej och att vi inte under några som helst omständigheter kommer att delta i arbetet. Avsikten, som regeringen nu försöker spekulera kring, menar jag är alldeles tydlig. Avsikten är att samordna politiken och bredda den ytterligare, inom fler och fler områden. Jag menar alltså att det är ett alldeles självklart ärende att säga nej till.

Jag är glad att regeringen nu har en väldigt skeptisk inställning, och jag skulle vara ännu gladare om man ville utöka den skeptiska hållningen ytterligare. Min hållning är som sagt tydlig: Åk dit och säg blankt nej till det här – ingen diskussion!

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Ska vi uppfatta det som en avvikande mening, Johnny Skalin?

Anf. 117 JOHNNY SKALIN (SD):

Ja.

Anf. 118 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag tror inte att man kan vara mer kritisk mot det här än vad jag har varit.

Jag tror att det är viktigt att delta i diskussionen och se till att det blir en diskussion, för det här är ingenting som medlemsstaterna egentligen vill. Jag är tillbaka i Stockholmsprogrammet och en uppföljning av det –

det är viktigt att medlemsstaterna är aktiva och engagerade och sätter gränser och ramar för hur samarbetet utvecklas. Principen om ömsesidigt erkännande är basen för medlemsstaternas samarbete i unionen och på det rättsliga området.

Jag tror alltså att det är otroligt viktigt att delta i diskussionen och driva frågan om varför detta är fel. Annars växer det i lönndom eller i tysthet, och det tror jag är det sämsta. Vi måste i stället ta diskussionen och debatten, och jag är helt övertygad om att de flesta medlemsstater delar den grundinställning vi har. Det är lite grann det här som gör att jag är väldigt bestämd på att vi måste få ett flerårsprogram som sätter upp ramar för hur samarbetet ska se ut och på vilka grunder det ska byggas.

Anf. 119 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag tycker också att det behövs en diskussion om hur det europeiska så kallade samarbetet ska se ut, och det här är ett utmärkt tillfälle för det. Om regeringen är beredd att åka ned och diskutera de sakerna kan jag stödja det, men då behöver man göra det på en bredare basis i enlighet med den diskussion som nu förs i Europeiska unionen om vad som ska vara europeisk kompetens och vad som inte ska vara det. För min del ska det vara så lite som möjligt. Vi ska kunna återgå till ett renodlat samarbete.

Där vet jag att regeringen inte är på min sida än så länge, men om man åtminstone vill öppna upp för en diskussion är det positivt. Jag tycker dock fortfarande att man ska åka dit och vara ytterst skeptisk och be-
rätta att vår tydliga hållning från Sveriges sida är att vi inte ska delta i det här. Man ska vara väldigt resolut; man kan öppna diskussionen med att vi inte tänker delta. Jag skulle önska att regeringen kunde vara tydlig i den frågan.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det som att Johnny Skalin vidhåller sin avvikande mening? Ja. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning i ärendet men att vi har noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi hoppar över punkterna 18 och 19, som vi redan har behandlat, och går vidare till punkt 20. Nu gäller det slutsatser om bekämpning av hatbrott. Det är en ny fråga och en beslutspunkt.

Anf. 121 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag hänvisar till det skriftliga materialet.

Anf. 122 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi går vidare till punkt 21, Europeiska unionens anslutning till den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna. Det är en informationspunkt.

Anf. 123 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Även här hänvisar jag till det skriftliga materialet.

Anf. 124 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och går vidare till punkt 22 a och b, e-Juridik. Det är en besluts- respektive en informationspunkt.

Anf. 125 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag hänvisar till det skriftliga materialet.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi tackar också för informationen under den punkten.

Därmed har vi kommit fram till punkt 24, Övriga frågor, a, b och c. Det är en informationspunkt. Finns det anledning att säga något, justitieministern?

Anf. 127 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Nej, jag hänvisar till det skriftliga materialet.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och går vidare till diskussionspunkten om Schengenrapporten vid mötet i gemensamma kommittén.

Anf. 129 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Vi har ju bestämt att vi ska förstärka den politiska styrningen av Schengen genom att ha en politisk diskussion om läget en gång per halvår. Ni kanske kommer ihåg att jag nämnde att jag tycker att vi behöver diskutera hur utvärderingen och uppföljningen av Schengensamarbetet ska utvecklas. Nu ska vi ha halvårsdiskussion, och det är på grundval av en halvårsrapport som kommissionen presenterar.

Rapporten har inte kommit än, så jag kan inte göra några närmare kommentarer. Jag utgår från att det blir en aktuell lägesrapport där vi får en beskrivning av läget. Det är bra att vi får möjlighet att diskutera, men jag kan som sagt inte säga något i sak. Nämnden kommer givetvis att kunna ta del av rapporten när den dyker upp.

Anf. 130 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill att regeringen, utöver det som regeringen tar upp, ska nämna någonting om den sociala turismen och de problem den medför. Det finns nu en diskussion inom Europeiska unionen om att utöka möjligheterna att röra sig över gränserna, och man ser inga problem med social turism. Jag skulle vilja att man från regeringens sida markerade det och tog upp det som ett problem. Man bör också utöka statistiken på området, så att vi inte får en ohållbar situation för enskilda medlemsländer. Det kan ses som en synpunkt eller ett medskick.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar medskicket och konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning i ärendet.

Vi tackar justitieministern med medarbetare för närvaron i EU-nämnden och önskar en trevlig helg.

2013/14:12
29 november

5 § Utrikes frågor – handel

Statsrådet Ewa Björling

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
– handel den 18 oktober 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor – handel den 3 december 2013

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Ewa Björling med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Då lämnar jag ordet fritt med anledning av återrapport från möte i rådet den 18 oktober och konstaterar att ingen begär ordet.

Vi går därmed in på den kommenterade dagordningen och börjar med punkt 2, Världshandelsorganisationens nionde ministerkonferens. Det är en diskussions- och beslutspunkt.

Anf. 133 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Som ni alla vet har det varit intensiva förhandlingar i Genève under hösten. Slutdatumet för när avtalstexterna ska vara färdiga har flyttats fram många gånger. Trots det har det inte gått att komma överens.

I tisdags meddelade WTO:s generaldirektör att han på Bali inte kommer att lägga fram något paket för beslut till ministrarna utan enbart rapportera om situationen. Det kommer inte heller att fattas några beslut vad gäller andra, viktigare, frågor, till exempel uppdatering av informationsteknikavtalet ITA och ikraftträdande av det uppdaterade avtalet om offentlig upphandling. Vad gäller läget inom de olika förhandlingsområdena räknar vi i nuläget inte med att det kan bli något formellt beslut om helheten.

Som ni vet är det mycket just nu, beroende på Indien och vad de tänker. Vi har nu på morgonen fått lite mer positiva indikationer än vi hade i näringsutskottet i går – man kan tänka sig en kompromisslösning. Vi åker helt enkelt dit utan att ha färdiga avtalstexter, och det kommer att ske förhandlingar på Bali. Därför är det svårt att säga exakt var vi kommer att stå, men jag tänkte ändå lite grann gå igenom de olika områdena.

Det handlar bland annat om handelsprocedurer, vilket är en viktig prioritering inte minst med tanke på vilka ekonomiska effekter ett avtal skulle få för utvecklingsländerna och de minst utvecklade länderna, MUL. Det är också viktigt för oss i Sverige. Vi har prioriterat handelsförenklingar som vi vet skapar bättre förutsättningar för handel genom att de minskar onödiga kostnader vid gränspassage. Det är också de prioriteringar som har ingått i EU:s samlade förhandlingslinje.

Avtalet är unikt om man ser till hur det är tänkt att implementeras, för det ger utvecklingsländer och minst utvecklade länder rätt att genomföra åtaganden i takt med den ordning som de själva väljer. Man ska vara medveten om att vissa delar av detta inte kommer att kunna implementeras utan stöd till kapacitetssuppleering från de utvecklade länderna, och där är Sverige redan i dag en viktig aktör när det gäller handelsrelaterat bistånd. Vi planerar nu för att på bästa sätt kunna stödja länder som, om avtal kan slutas på Bali, kommer att behöva hjälp med den implementeringen.

Ett mindre antal frågor i handelsprocedurförhandlingarna är fortsatt utestående, men regeringen tror att frågorna kommer att kunna lösas och verkar aktivt inom EU-kretsen för att hitta konstruktiva lösningar på dem. Frågan är där snarare om det finns tillräckligt med tid för att göra detta.

När det gäller jordbruket har det alltid varit en svår fråga i WTO-förhandlingarna. Det är många olika aspekter som berörs, som export, import, självförsörjning och ekosystemtjänster för att nämna några. Endast en mycket liten del av jordbruksförhandlingarna är del av Balimini-paketet, men trots det har man inte lyckats komma överens. Det gäller exportstöd och utvecklingsländernas livsmedelsförsörjningsprogram. Förenklad tullkvotsadministration verkar däremot vara löst.

Vad gäller det så kallade G33-förslaget >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< om att tillåta obegränsat med handelsstörande stöd för lagerhållningsprogram finns nu ett förslag till överenskommelse om en så kallad fredsklausul, det vill säga att frågan inte dras till WTO-tvist i nuläget. Den fredsklausulen har USA och EU accepterat, men ett antal u-länder >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< är oroliga för negativ påverkan på deras marknader och har inte accepterat den.

Beträffande exportstöd kräver >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< bindande åtaganden, till skillnad från den politiska deklaration som har förhandlats fram och som innebär att WTO-medlemmarna ska vara mycket restriktiva i att ge exportstöd. EU ger i nuläget inget.

Vad gäller de minst utvecklade länderna välkomnar regeringen de framsteg som gjorts på området för MUL-länderna. Det finns färdigförhandlade beslut och riktlinjer för preferentiella ursprungsregler och operationalisering av den waiver som antogs vid föregående ministermöte och som möjliggör tjänstepreferenser riktade till MUL. Båda de här sakfrågorna fanns med i det förhandlingspaket som lades fram om de minst utvecklade länderna.

Även för övriga utvecklingsfrågor, bomull och tull- och kvotafritt marknadstillträde finns beslutade referendum. Det finns också överenskommelse om en övervakningsmekanism för särskild och differentierad behandling.

Jag nämnde ITA. Det kommer inte att presenteras någon överenskommelse på Bali. Det har brutit samman, främst på grund av de många undantag som krävts >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Det tycker vi naturligtvis är väldigt beklagligt eftersom ett reviderat avtal hade haft stor betydelse för svensk industri.

När det gäller miljövaror har det skett framsteg under den senaste månaden. Man har diskuterat huruvida en lansering av plurilaterala förhandlingar om ett avtal gällande tullavveckling på miljövaror ska ske i anslutning till WTO:s ministermöte, det vill säga inte vara en del av MC9. Men i det här läget är det mycket osäkert om förhandlingar kan lanseras, givet den övriga utvecklingen.

Från svensk sida vill vi se förhandlingar om nolltullar på en utökad lista av miljövaror, jämfört med den lista som APEC lanserade 2012. Det är viktigt att miljötjänster och icke-tariffära handelshinder ingår, eftersom det är av starkt intresse för svenska miljöteknikföretag. Vi anser

också att det är viktigt att vi håller kvar det här och inte förlorar det momentum som APECöverenskommelsen skapade, så att vi verkligen kommer i gång med förhandlingar så snart som möjligt när det gäller detta.

Det är så läget ser ut nu. Vi ser att mycket just nu hänger på hur Indien kommer att agera. Sedan får vi helt enkelt hoppas på det bästa under nästa vecka.

Anf. 134 JENS HOLM (V):

Det första jag skulle vilja kommentera är det så kallade G33-förslaget, som har lyfts fram av Indien och 45 andra utvecklingsländer, såvitt jag har förstått det. Det är alltså inte bara något indiskt förslag.

Jag tycker att deras position är fullt rimlig. Man kan tycka att det är dumt att gå in med offentliga medel för att lagerhålla baslivsmedel, men utifrån deras perspektiv handlar det om att trygga rätten till mat. Jag vill påminna om att det faktiskt är precis det som EU och USA sysslar med. Vi har gigantiska jordbrukssubventioner.

Min och Vänsterpartiets hållning är att innan vi har sopat rent framför egen dörr och avvecklat våra stora jordbrukssubventioner kan vi inte peka finger åt utvecklingsländerna när de gör samma sak för att trygga sin livsmedelsproduktion.

Sedan skulle jag vilja säga något om miljö. Jag tycker att det är intressant ifall det blir sänkta eller avskaffade tullar på vissa miljövaror. Men det som jag tror att handelsministern verkligen skulle kunna bidra med är att stärka artikel 20 i GATT som handlar just om att man kan göra ensidiga undantag för miljö, djurskydd och folkhälsa.

Den artikeln är underordnad andra formuleringar om att det inte får vara dolda handelshinder eller handelsdiskriminering, vilket gör att artikel 20 är väldigt svår att använda i handelssammanhang. Jag undrar om handelsministern avser att verka för att artikel 20 ska få en starkare position och en tydligare formulering. Om så inte är fallet och om det inte blir någon ändring när det gäller utvecklingsländernas möjlighet att garantera rätten till mat kommer vi att anmäla avvikande mening. Men jag vill först höra vad handelsministern säger.

Anf. 135 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Först och främst ska jag passa på att säga till Jens Holm: Tack så mycket för en bra interpellationsdebatt i dag på morgonen! Jag hann inte med det under den begränsade korta tid jag var där. Det är alltid intressant att lyfta fram handelspolitiken. Vi sade i morse att just när det gäller Indien och deras förslag om lagerhållning anser Sverige att det vore fel att tillåta obegränsat handelsstörande stöd. Det är också viktigt eftersom flera utvecklingsländer är väldigt skeptiska till det.

Jag ska passa på att nämna i det sammanhanget att Indien är ett oerhört mångfasetterat land. Det är delvis rikt och delvis lever många människor fortfarande i fattigdom. Om vi tittar på hur Indiens egen livsmedelsproduktion fungerar kan jag säga att deras risexport har fördubblats under de senaste åren, från 5 miljoner ton till 10 miljoner ton.

Jag hoppas att vi kan nå en bra kompromiss som alla kan leva med, att vi får till ett avtal just för att både utvecklade länder och utvecklings-

länder är skeptiska till Indiens hållning. De är nu relativt ensamma om den.

När det gäller miljövaror har Sverige länge jobbat för lägre tullar eller nolltullar på både miljövaror och tjänster. Där är vi inte i dag. Vi hoppas som sagt kunna dra på att Apecländerna har en överenskommelse. Vi skulle gärna vilja se en ännu större sådan med ännu fler varor och tjänster. Vi har jobbat hårt för det, och vi kommer att fortsätta att jobba hårt för det.

Artikel 20 i GATT är inte uppe för diskussion vid det här mötet. Men vi genomlyser alla möjligheter för att fler ska få chansen att handla miljövänliga varor och tjänster och använda miljövänliga tekniker. Det är ett arbete som ständigt pågår.

Anf. 136 BÖRJE VESTLUND (S):

Visst kan det vara skäl ibland att göra så att man har lager. Det vore en sak om det bara var för att ha egna livsmedelslager för att kunna försörja sig själv. Men skälet till att många andra utvecklingsländer, framför allt grannländerna, är kritiska till det här är att det kommer ut på marknaden i angränsande länder. Det är det som gör att det blir ett handelshinder. Att man lagrar för sitt eget behov är inte det stora problemet utan det är att man dessutom handlar med det. Det är det som snedvrider principen om frihandel.

Vi socialdemokrater står i allt väsentligt bakom regeringens ståndpunkt.

Anf. 137 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Ja, det gör väl också Miljöpartiet i allt väsentligt men inte riktigt helt. Det här med lagerhållning är en jättesvår fråga, för man ska samtidigt tänka på att ganska mycket mat förstörs i Indien på grund av bristande lagerhållning och under transporter. Om man kunde göra någonting åt det skulle världen tjäna på det. Världen skulle tjäna på att Indien på ett bättre sätt kunde hålla sina lager, och matsvinnet skulle minska rejält.

Jag vet inte om den diskussionen är med i detta. Just det här med lagerhållning är en väldigt komplicerad fråga. Jag tycker att man ska vara lite mer pragmatisk från svensk sida och inse att problematiken på den indiska marknaden är något annorlunda än den på den svenska marknaden.

Anf. 138 JENS HOLM (V):

Ska vi prata om offentliga lager för jordbruksprodukter kan jag säga att kanske världens största finns inom EU:s gränser. Vi har något som kallas för interventionsuppköp, som handlar om att EU går in och köper det som inte kan säljas på marknaden. En del av överskottet dumpas i andra länder med stöd av så kallade exportstöd. Ewa Björling säger att för närvarande används inga exportstöd. Det är för att det är stor efterfrågan på livsmedel just nu, men det finns pengar för exportstöd.

Jag skulle vilja understryka att det här inte bara är Indiens förslag. Det är 46 utvecklingsländer som har lagt fram förslaget. Det handlar inte bara om lagerhållning, utan grunden är rätten till mat. Man ska kunna subventionera basvaror. Man ska kunna sänka priset på basvaror och så

vidare. Det tycker jag är väldigt viktigt. Rätten till mat är viktigare än någon frihandelsdogm.

Sedan säger handelsministern att artikel 20 i GATT, alltså miljöartikeln, inte är uppe för diskussion. Nej, men Sverige borde lyfta upp den för diskussion och för förstärkande och förtydligande. Vänsterpartiet anmäler avvikande mening i linje med det som jag har resonerat kring.

Avslutningsvis skulle jag vilja välkomna att handelsministern har valt att offentliggöra den svenska förhandlingspositionen. Åtminstone kan alla ledamöter i näringsutskottet få ta del av den svenska förhandlingspositionen. Jag hoppas att det också gäller ledamöterna i EU-nämnden.

Anf. 139 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Det var många frågor på en gång. Vi kan börja med detta med pragmatisk hållning när det handlar om Indien och livsmedelsförsörjning och lagerhållning. Det är inte så att vi kommer att diskutera hur ett land upprättar sin lagerhållning. Det är inte riktigt det som det handlar om här. Däremot kan man väl säga rent generellt att frågan om handelsprocedurer indirekt bidrar till detta. Om vi får minskade tider i tull, till exempel, kommer det att bli mindre mat som förstörs, mindre matsvinn. Det är alltså också en viktig fråga.

När det gäller Jens Holms kommentarer om EU tycker jag att frihandel inte behöver stå emot möjligheter till mat. Jag skulle vilja säga att det snarare är tvärtom. Får vi mer frihandel är det fler som har möjlighet att producera sin mat, sälja sin mat och köpa mat. Det blir bättre för fler. Vi har sett tydliga tecken på det, till exempel hur bra det kan fungera när man har öppna gränser och fler har tillgång till mat i stället för stängda gränser. Vi kan tänka på den ris- eller matkris som uppstod – det var före finanskrisen. Det var ett tydligt exempel på när man stänger sina gränser och det inte fungerar.

Jag ser alltså inte riktigt att det måste vara en motsättning. Det är snarare tvärtom. Frihandel är ett bra verktyg för att öka möjligheterna för fler att komma ur fattigdomen och för att fler ska få tillgång till mat – kombinerat med en rad andra faktorer som vi inte behandlar under WTO:s ministermöte. En viktig fråga är äganderätt.

Vad beträffar EU:s jordbrukspolitik så ja, vi har subventioner inom EU, och Sverige har hela tiden arbetat för att få färre subventioner inom EU. Det är inte den linje som Sverige vill driva, men i dag är 28 länder medlemmar i EU, och det finns flera andra länder som är av en annan åsikt.

Jag tycker att det är mycket glädjande med den förhandling som nu pågår mellan EU och USA, också det ett land med stora subventioner till jordbruket. Det är glädjande att vi nu faktiskt förhandlar med varandra och ser om vi kan göra någonting när det gäller jordbruket. Jordbruksfrågan har alltid varit en svår fråga både i WTO och i bilaterala förhandlingar. Det är klart att vi skulle vilja se mindre subventioner. Det är inte tu tal om det.

Om ni tillåter – jag vet att vi har ett pressat schema – ska jag be vårt ämnesråd Christina Lindström att kort berätta mer om jordbrukssubventioner i EU och var vi står i dag.

Anf. 140 Ämnesrådet CHRISTINA LINDSTRÖM:

2013/14:12
29 november

Jag kan kanske ge en liten information. EU har ju reformerat CAP under de senaste 30 åren. De prisstöd som förut ledde till stora exportöverskott har sänkts över tiden och är nu i stort sett i linje med världsmarknadspriserna. Det gör att intervention inte sker på samma sätt som tidigare. Det är också därför som inga exportbidrag har använts på sista tiden, och de är nu noll.

Kommissionen gör bedömningen att exportbidrag inte ska behöva användas under den kommande tioårsperioden, vilket Sverige tycker är väldigt positivt. Den senaste CAP-reformen blev klar i år, och Sverige diskuterar implementering. Jag vet att landsbygdsministern gärna skulle svara på vidare frågor om det.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt och inriktning i det här ärendet. Vi har noterat avvikande mening från Vänsterpartiet. Någon punkt 3 hittar inte vi på denna dagordning.

6 § Konkurrenskraft
Statsrådet Ewa Björling
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 29-30 maj 2013
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 2-3 december 2013

Anf. 144 ORDFÖRANDEN:

Därmed är vi inne på de punkter som rör statsrådets område på konkurrenskraftsrådet. Vi börjar med punkt 6, Översyn av det europeiska varumärkessystemet. Det är en informationspunkt.

Anf. 145 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Kommissionen presenterade i våras förslag till omarbetning av varumärkesdirektivet och ändringar i varumärkesförordningen. Målsättningen med förslagen är att främja innovation och ekonomisk tillväxt genom att göra varumärkessystemen mer tillgängliga och ändamålsenliga. Bland annat ska åtgärderna leda till lägre kostnader, förenklingar och snabbare förfaranden vid registrering och hävning av varumärken.

Regeringen välkomnar kommissionens förslag och är positiv till syftet att modernisera, förbättra och förenkla EU:s varumärkessystem. Bara nödvändiga ändringar bör dock göras eftersom systemet hittills fungerat väl. Förhandlingarna inleddes i rådet i april och har fortsatt i en intensiv takt under sommaren och hösten.

Det kan konstateras att Sverige har haft framgång i förhandlingarna i flera viktiga frågor, bland annat när det gäller reglerna om förfarandet vid registrering och hävning av varumärken. Målsättningen är att en första genomgång av båda förslagen ska ha avslutats före årsskiftet.

Vid konkurrenskraftsrådet kommer ordförandeskapet att presentera en lägesrapport med information om förhandlingsarbetet så här långt. I rapporten tar ordförandeskapet upp många av de mer eller mindre kontroversiella frågor som måste lösas i förhandlingarna. Det gäller bland annat förslagen som rör varor i transit och den framtida styrningen av EU:s varumärkesmyndighet.

Avsikten är inte att lägesrapporten ska bli föremål för någon längre diskussion vid mötet. Om tillfälle ges kommer vi från svensk sida att välkomna rapporten.

Anf. 146 JENS HOLM (V):

Vi tycker att det som gäller harmonisering av den nationella varumärkesrätten inte känns positivt. Jag är inte jättepåläst i ämnet, men jag har en konkret fråga: Kommer det här att leda till att vi kommer att behöva ändra svenska lagar?

Anf. 147 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Det handlar om att förenkla och modernisera, och vi har sagt att bara de nödvändiga ändringarna ska göras. Men detaljerna kan rättssakkunniga Josefin Park gå in på.

Anf. 148 Rättssakkunniga JOSEFIN PARK:

Det finns vissa frågor som vi har sett som problematiska och som innebär att vi skulle behöva göra större ändringar. Bland annat handlar det om på vilket sätt varumärkesmyndigheten i Sverige PRV, Patent- och registreringsverket, ska granska varumärkesregistreringar. I Sverige har vi en ganska långtgående service när det gäller varumärkesgranskningar innan registrering av nya varumärken. Kommissionen har föreslagit att den ska begränsas. Vi har drivit vår linje ganska hårt.

Enligt det kompromissförslag som har kommit från ordförandeskapet ska bestämmelsen ändras så att vi ska kunna behålla det system vi har i dag hos PRV. Det är ett exempel på ett förslag som vi har tyckt har gått lite långt och där vi har argumenterat för att vi ska kunna behålla det nationella systemet.

Anf. 149 BÖRJE VESTLUND (S):

Innebär det att man kommer att överlåta beslutandekompetens till EU, att besluten om varumärkesrätten kommer att läggas på EU i stället för på Sverige?

Anf. 150 Rättssakkunniga JOSEFIN PARK:

Nej, nationella varumärken i Sverige kommer fortfarande att ansökas om hos Patent- och registreringsverket. Vill man ansöka om ett gemenskapsvarumärke som gäller i hela EU vänder man sig till EU:s varumärkesmyndighet.

Anf. 151 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under denna punkt. Vi går vidare till punkt 7 c, Den inre marknaden. Det är en beslutspunkt och en ny fråga.

Anf. 152 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Näringsminister Annie Lööf har redogjort för övriga delar under dagordningspunkt 7. Punkt 7 c handlar om inre marknadspolitiken. Där väntas rådet anta slutsatser inom inre marknadspolitik. De har behandlats under hösten i rådsarbetsgruppen för tillväxt och konkurrenskraft.

Regeringen välkomnar rådsslutsatserna, som bland annat slår fast att ytterligare åtgärder krävs för att stärka tillväxt, sysselsättning och Europas konkurrenskraft. Fördjupning av den inre marknaden och undanröjande av oönskvärd hinder är naturligtvis nyckelfaktorer för att uppnå målet.

Jag vill särskilt lyfta fram några delar i slutsatserna. Att stärka styrningen av den inre marknaden, som tas upp i det första avsnittet, är, som jag sade tidigare, avgörande för den inre marknads funktion och för att syftet med lagstiftningen ska kunna uppnås. Rådsslutsatserna ger stöd åt kommissionens nya Solvitrekommendation som beskriver hur den informella nätverkshanteringen av ärenden fungerar. Solvit hanterar ärenden där privatpersoner och företag har upplevt sig begränsade av nationella myndigheter i sin rätt till utövande av fri rörlighet på den inre marknaden.

Regeringen stöder kommissionens rekommendation då Solvit fyller en viktig funktion i arbetet med att ta bort hinder. Rekommendationen stärker möjligheterna till det arbetet. Vidare syftar slutsatserna till att stärka uppföljningen av olösta Solvitärenden där medlemsstater kan ha överträtt inre marknadslagstiftningen, till exempel genom felaktig tillämpning eller felaktigt genomförande.

Dessutom välkomnar vi kommissionens handlingsplan för att förbättra webbportalen Ditt Europa. Det är kommissionens webbplats som syftar till att informera allmänheten om dess rättigheter. Medlemsstaterna uppmanas att tillhandahålla information som saknas om relevanta nationella regler och att tillsammans med kommissionen undersöka synergier mellan den information som tillhandahålls på EU-nivå och den på nationell nivå.

Regeringen gör bedömningen att Sverige håller hög nivå på sin information i dag. Möjligen kan åtgärder bli aktuella i framtiden, exempelvis informationskampanjer för Ditt Europa eller utökad länkning från svenska myndigheters webbplatser till kommissionen.

Slutligen vill jag nämna tjänsteavsnittet som tar fasta på den så kallade peer review-processen, det vill säga den granskningsprocess som medlemsstaterna genomfört under det gångna året och där man kartlagt vilka hinder som fortfarande återstår.

Rådsslutsatserna refererar också till uppmaningen från Europeiska rådet i oktober till kommissionen att tillhandahålla ytterligare riktlinjer gällande hur proportionalitetsbedömningar ska göras. En vägledning för hur medlemsstaterna ska gå till väga för att motivera existensen av de olika krav som ställs på tjänsteföretag blir till stor hjälp för enskilda medlemsstater och är central för den fria rörligheten av tjänster inom hela EU.

Mot den bakgrunden har regeringen sagt att vi kan ställa oss bakom förslaget till slutsatser.

Anf. 153 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Jag vill att man från svensk sida ordentligt betonar – och det här är ett medskick till regeringen – att det är viktigt att se till att alla länder genomför tjänstedirektivet. Risker för en snedvridning av tjänstemarknaden inom EU blir annars betydande. Ett stort antal länder har genomfört det. Att några ska åka på ett spår vid sidan av är inte acceptabelt. Vi har sett sådant vid andra liberaliseringsreformer när man har öppnat marknader. Det kan inte vara acceptabelt i detta sammanhang. Därför är detta oerhört viktigt. Vi har sett det vid andra tillfällen, till exempel när vi öppnade järnvägsmarknaden. Det är bara att titta.

Jag tycker inte att vi ska bjuda på det utan måste vara mycket tydliga i vår argumentation.

Anf. 154 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Även om vi förstår bevekelsegrunderna ställer vi oss inte bakom skrivningarna om en förstärkning av Solvit. Jag anmäler därför avvikande mening.

Anf. 155 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i den här frågan. Vi har noterat ett medskick från Socialdemokraterna och avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 14, Övriga frågor. Där är det punkterna a, b och x som statsrådet Björling har ansvaret för. Finns det något att säga med anledning av dessa?

Anf. 156 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Jag tycker att nämnden får välja själv om det är någon punkt man vill ha mer information om.

Anf. 157 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag har en fråga om patentdomstolen. Som jag har förstått det skulle man kunna placera den i Malmö. Då skulle vi få mer ekonomiskt stöd från Danmark. Hur har man tänkt med att placera den i Stockholm i relation till det bud vi har fått därifrån?

Anf. 158 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Det har funnits flera förslag – Malmö, Trelleborg, Stockholm och ovanpå det dessutom andra nordiska länder.

Patenträtt är ett mycket komplicerat rättsområde. Den här domstolen kommer inte att ha någon längre startsträcka utan ska vara operativ dag ett, vilket är planerat till tidigt 2015. Dessutom kommer vi i början antagligen att ha relativt få mål, varför domarna i stor utsträckning kommer att fortsätta att arbeta deltid i den nationella domstolsorganisationen. Därför är det viktigt att vi kan dra nytta av den befintliga specialistkompetens som i dag finns på området bland såväl domare som övrig domstolspersonal. Om vi samlokaliserar med Stockholms tingsrätt, som i dag handlägger samtliga patentmål i Sverige, uppnår vi detta.

Frågan är egentligen så enkel som att vi har valt att placera den där vi i dag har den bästa kompetensen för att få den så effektiv och så kostnadsbesparande som möjligt. Den allra största delen av patentverksamheten i Norden och Baltikum är i dag koncentrerad till Stockholmsregionen.

Anf. 159 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 14. Finns det något mer att säga?

Anf. 160 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Under punkt x har nämnden inte fått någon information tidigare, så jag kanske ändå ska nämna något.

Det gäller produktsäkerhet och marknadskontroll. Det är en informationspunkt som tillkom väldigt sent. Ordförandeskapet avser att avge en lägesrapport om lagstiftningspaketet som innehåller en förordning om konsumentprodukters säkerhet och en förordning om marknadskontroll av produkter. Det syftar till att uppnå målet om säkra konsumentvaror och att industrivaror i övrigt uppfyller gällande krav genom att man för-

enklar spelreglerna för ekonomiska aktörer samt förbättrar och skärper reglerna för marknadskontroll av produkter på den inre marknaden.

Förordningsförslagen antogs av kommissionen i mitten av februari, och förhandlingar har pågått sedan dess. Regeringen välkomnar förordningsförslagen och deras syften och kan acceptera alla bestämmelser utom förslaget till obligatorisk ursprungslandsmärkning i artikel 7 i produktsäkerhetsförordningen. En hög nivå av produktsäkerhet och en effektiv marknadskontroll är viktigt, men obligatorisk ursprungslandsmärkning för konsumentprodukter bidrar inte till vare sig ökad spårbarhet eller ökad produktsäkerhet.

Under förhandlingarna har det visat sig att just förslaget om obligatorisk ursprungslandsmärkning är svårt för medlemsstaterna att komma överens om. En del är starkt för medan andra är starkt mot. Ordförandeskapet har sökt men inte fått mandat från medlemsstaterna att inleda förhandlingar med Europaparlamentet, och förhandlingsläget verkar nu låst.

Jag ska också säga att problemet med ursprungsmärkning uppmärksammades redan den 14 februari i år i näringsutskottet och i EU-nämnden den 15 februari. Den 11 juni 2013 hölls också en överläggning i civilutskottet avseende förslaget till förordning om konsumentprodukters säkerhet, och regeringen fick då stöd för sin ståndpunkt.

Anf. 161 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen. Då torde vi ha täckt in alla delpunkter under punkt 14.

Vi tackar statsrådet Ewa Björling med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en riktigt trevlig helg.

Anf. 162 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Peter Honeth med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det. I dag har vi på grund av att vi har många ministrar att samråda med lämnat ordet fritt med anledning av eventuella återrapporter. Jag avser att göra så även den här gången.

Det är ingen som begär ordet. Då, statssekreteraren, kanske vi kan gå direkt in på den kommenterade dagordningen. Såvitt jag förstår gäller det punkt 8, Copernicusprogrammet. Det är en beslutspunkt och en ny fråga för nämnden.

Anf. 163 Statssekreterare PETER HONETH:

Det är som sagt en beslutspunkt om antagande av en allmän inriktning. Copernicus är ett jordobservationsprogram. Det har tidigare hetat GMES men byter nu namn till Copernicus. Som GMES har det varit uppe i nämnden och också i utbildningsutskottet vid flera tillfällen.

Det handlar om ett långsiktigt program för partnerskap mellan EU, medlemsstaterna, och Esa, den befintliga europeiska rymdorganisationen. Den förordning som föreslås lägger fast en budget för programmet och anger villkoren för programmets driftsfas från 2014 och framåt. Den definierar också styrning av programmet, och då inte minst kommissionens roll. Det ger också en preliminär budgettilldelning, och den överensstämmer med vad som fanns i det fleråriga finansiella ramverket och innebär en maximal budget på 3 786 miljoner euro.

Regeringens uppfattning är att Sverige ska kunna stödja ordförandens förslag, inte minst för att det har tagits fram gemensamt mellan EU, medlemsstaterna och Esa. Det har varit en av de svenska ståndpunkterna att det måste finnas ett fungerande samarbete mellan EU och Esa. Det finns det i det här programmet. Regeringens uppfattning är alltså att Sverige kan stödja det förslag som föreligger.

Anf. 164 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i det här ärendet. Vi går vidare till punkt 9, som gäller stödprogram för rymdövervakning och spårning. Det är en informationspunkt.

Anf. 165 Statssekreterare PETER HONETH:

Det är en presentation av en framstegsrapport som kommer att finnas på KKR. Det handlar om ett stödprogram på europeisk nivå för att undvika kollisioner mellan rymdfarkoster och det som ofta brukar kallas rymdskrot, alltså kvarblivet material i rymden. Det ska samfinansieras av olika existerande EU-program, men det är också ett partnerskap med medlemsstater, och det partnerskapet är frivilligt.

Regeringens uppfattning är att vi kan välkomna framstegsrapporten. Sverige får så småningom återkomma till om vi ska delta i det frivilliga samarbetet. I dag finns det inga konkreta planer på sådan medverkan. Om det blir så uppkommer också frågan hur det i så fall ska finansieras.

Anf. 166 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 10. Där är det underpunkterna c och d som det gäller. Vill statssekreteraren ta dem i ett sammanhang?

Anf. 167 Statssekreterare PETER HONETH:

Vi kan ta dem i ett sammanhang.

Anf. 168 ORDFÖRANDEN:

Utmärkt. Då gäller det först partnerskap mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning, och under punkt d handlar det om aktivt liv och it-stöd i boende. Båda är beslutspunkter.

Anf. 169 Statssekreterare PETER HONETH:

Det gäller så kallade § 185-partnerskap eller § 185-program. Jag tror att ni tidigare har fått redovisning av några andra sådana program av näringsministern liksom förslagen under artikel 187, som vi kommer till strax.

Det första programmet handlar om att genomföra kliniska prövningar i förhållande till ett antal sjukdomar som hiv, malaria och tuberkulos. Det är en fortsättning på ett program som har funnits under det sjätte och sjunde ramprogrammet.

Regeringens uppfattning är att det är bra att kommissionen föreslår att man ska fortsätta programmet. Diskussionen har till stor del handlat om budgeten för programmet. Förslaget från kommissionen innebär ju en tredubbling i förhållande till det nuvarande programmet, och där är det dessutom så att alla pengar inte har gått åt.

Nu har det varit fortsatta diskussioner, senast i Coreper för några dagar sedan. Det föreliggande förslaget innebär en nedskärning med 5 procent i förhållande till kommissionens förslag. Sveriges principiella uppfattning är att det hade varit bra om man hade kunnat skära något mer, med regeringen menar att Sverige ändå kan acceptera det förslag som nu föreligger och som innebär en 5-procentig nedskärning i förhållande till kommissionens ursprungliga förslag.

Det andra programmet handlar om aktivt liv och it-stöd i boende. Det handlar framför allt om livskvaliteten för äldre. Det är en fortsättning på ett liknande program som har funnits under det pågående ramprogrammet.

Regeringen välkomnar förslaget till program. Det som särskilt har markerats från regeringens sida har varit vikten av att brukare och brukarorganisationer involveras i programmet. Vi menar att vi också har fått visst gehör för detta. Budgeten är på 175 miljoner euro, och det är den nivå som kommissionen ursprungligen föreslog. Regeringens uppfattning är att Sverige kan stödja det föreliggande förslaget.

Anf. 170 THOMAS STRAND (S):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren, för informationen! När det gäller ärendet under 10 c om kliniska prövningar och Europas samarbete med utvecklingsländer har vi haft en diskussion i utbildningsutskottet där vi socialdemokrater har haft avvikande mening. Vi tycker att kommissionens förslag har varit bra när det gäller budget. Det är viktigt att jobba med kliniska prövningar för att få bukt med svåra sjukdomar som hiv, malaria och vad det nu kan vara.

Jag vill bara ha ett klargörande. Om jag förstod statssekreteraren rätt gör man ytterligare en besparing på 5 procent i förhållande till de 600 miljoner som har varit kommissionens förslag. Det är detta som den svenska regeringen nu accepterar. Ni går alltså inte vidare och driver det? Jag vill veta om jag ska vidhålla vår avvikande mening eller inte.

Anf. 171 Statssekreterare PETER HONETH:

Det ursprungliga förslaget från kommissionen var 683 miljoner. Ordförandeskapet hade föreslagit en nedskärning med 12 procent, som är den procentuella nedskärning som hela Horizon 2020-programmet har fått vidkännas i förhållande till kommissionens ursprungliga förslag. Resultatet av diskussionerna i Coreper innebär dock att kommissionens förslag här minskas med 5 procent i stället för med 12 procent. Det är regeringens uppfattning att man bör kunna acceptera det förslaget.

Anf. 172 THOMAS STRAND (S):

Med det klargörandet behöver vi inte vidhålla vår avvikande mening, för då är vi överens med regeringen.

Anf. 173 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendena 10 c och 10 d. Vi går vidare till punkt 11. Det gäller inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för Iter och utveckling av fusionsenergi samt beviljande av förmåner till detta företag. Det är en beslutspunkt.

Anf. 174 Statssekreterare PETER HONETH:

Frågan om Iter är väldigt stor och komplicerad och har varit uppe flera gånger i EU-nämnden och i utbildningsutskottet. Den aspekt på hela Iterfrågan som nu föreligger är väl i praktiken mer en formell fråga. Hitills har Euratom, som är den som finansierar det europeiska deltagandet i Iter, drivit detta som ett program enligt artikel 7 i Euratomfördraget. Det innebär att det har varit begränsat till maximalt fem år och att man efter fem år måste fatta beslut om fortsättning av programmet.

Nu föreslår kommissionen att Euratoms bidrag i stället ska vara utformat som ett forskningsprogram enligt Euratomfördragets artikel 7. Det innebär att man kan följa den fleråriga budgetramens period, det vill säga sju år. Vi tycker att det är bra. Det betyder att det blir lite bättre långsiktighet och att det finns en koppling till den samlade fleråriga budgetperioden.

Regeringens uppfattning är alltså att förslaget är bra, och regeringen välkomnar förslaget.

Anf. 175 JENS HOLM (V):

Vi i Vänsterpartiet har tidigare varit kritiska till Iter och är det fortfarande. Såvitt jag förstår handlar inte den här punkten om huruvida man är för eller mot Iter, utan det är mest en formalitet om budgetramen. Nu är det sagt, så nu vet alla vad vi tycker.

Anf. 176 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Jag skulle säga ungefär samma sak. Det här med Iter är en lång diskussion, men detta verkar vara ett mer tekniskt beslut, så vi har ingen avvikande mening för en gångs skull.

Anf. 177 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar detta och jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i det här ärendet. Då har vi en punkt kvar, nämligen 12 e. Det gäller innovativa läkemedel, och vi uppfattar det som en beslutspunkt.

Anf. 178 Statssekreterare PETER HONETH:

Ja, det är en beslutspunkt enligt § 187. Det här handlar om forskning om ett stort antal sjukdomar. Det gäller stora folksjukdomar som cancer, diabetes, hjärnans sjukdomar etcetera.

Regeringen har en positiv syn på förslaget. Det är viktigt att stärka utvecklingen av nya läkemedel, och det måste självfallet ske i samverkan med läkemedelsindustrin. Sverige har därför varit positivt till programmet under processens gång. Från regeringens sida har vi dock fört fram att medlemsstaterna bör ha ett betydande inflytande över programmet eftersom det är väldigt stort. Vi kan också se att de justeringar som har gjorts under processens gång har gått i den riktningen.

Det har funnit två särskilda frågor som har diskuterats. Den första är i vilka faser av läkemedelsutveckling det här programmet ska kunna ge stöd. Där har regeringens ståndpunkt varit att det väsentligen ska vara i tidiga faser. Det är också inriktningen, även om det finns en viss öppning för projekt i senare delar av utvecklingsfasen.

Den andra frågan har varit om företags verksamheter utanför EU ska kunna räknas in i företagets in-kind-bidrag. Där är regeringens syn och förslaget att det bör vara möjligt. Läkemedelsindustrin är ju i praktiken global. Det vore inte rimligt att försöka utesluta sådana aktiviteter som formellt ligger utanför Europa. Förslaget från ordförandeskapet när det gäller budget är 1 638 miljoner euro, vilket är en minskning med 5 procent i förhållande till kommissionens förslag.

Regeringens uppfattning är att Sverige bör kunna acceptera det föreliggande förslaget.

Anf. 179 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Därmed tackar vi statssekreteraren med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en riktigt trevlig helg.

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för transport,
telekommunikation och energi (telekommunikation) den 6 juni 2013
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
transport, telekommunikation och energi (telekommunikation) den
5–6 december 2013**

Anf. 180 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Anna-Karin Hatt med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det. Med hänsyn till att vi samråder med många ministrar i dag lämnar vi för tids vinnande ordet fritt beträffande återrapporten från möte i rådet den 6 juni och hör om det finns några frågor på den. Ingen begär ordet. Vi tackar för informationen och går in på den kommenterade dagordningen.

Vi börjar med punkt 4, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om åtgärder för att säkerställa en hög gemensam nivå av nät- och informationssäkerhet i hela unionen. Det är en informationspunkt.

Anf. 181 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Herr ordförande! Vid TTE-rådet den 5 december kommer det litauiska ordförandeskapet att presentera en lägesrapport från rådsförhandlingarna om kommissionens förslag till direktiv om åtgärder för att säkerställa en hög gemensam nivå av nät- och informationssäkerhet i hela unionen.

Diskussionen och förhandlingen rörande de enskilda artiklarna fortgår och Sverige fortsätter att aktivt bidra till dem. Flera av de föreslagna åtgärderna kan på ett effektivt sätt bidra till ökad informationssäkerhet på både europeisk och nationell nivå. Det är med intresse som Sverige avser att ta del av ordförandeskapets lägesrapport.

Anf. 182 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 5. Det gäller rådets förordning om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation. Det är en informationspunkt.

Anf. 183 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Herr ordförande! Ordförandeskapet avser att lämna en lägesrapport om förordningsförslaget, som ju handlar om att minska kostnaderna för bredbandsutbyggnad. Förslaget har gått igenom en första gång vid rådsarbetsgruppsmöten under hösten. Medlemsstaterna har haft möjlighet att lämna initiala kommentarer, vilket Sverige också har gjort.

Regeringen delar kommissionens målsättning att sänka kostnaderna för och effektivisera utbyggnaden av infrastruktur för bredband. Regeringen anser dock att ett direktiv är ett mer proportionerligt och lämpligt instrument för att uppnå kommissionens målsättningar. Det skulle ge medlemsstaterna större flexibilitet och större möjlighet att anpassa den

kommande nationella lagstiftning och de existerande system som berörs av förslaget.

Regeringen menar att delar av förslaget kan komma att påverka egendomsskyddet enligt regeringsformen och eventuellt även ställa till bekymmer i förhållande till EU:s stadgar om grundläggande rättigheter.

Regeringen stöder möjligheten för leverantörer av elektronisk kommunikation att begära tillträde till fysisk infrastruktur för samförläggning av bredband men anser att förslaget behöver justeras så att mark- och fastighetsägares rättigheter och skyddet för äganderätten tillgodoses när det gäller tillträde till både planerad och existerande infrastruktur samt till fastigheter.

Vidare menar regeringen att utformningen av förslaget om en central informationspunkt med tillgång till information om i princip all infrastruktur är problematisk i säkerhetshänseende. Regeringen anser också att införandet av en central kontaktpunkt för tillståndsansökningar kan komma att bli en alltför komplex och kostsam lösning i förhållande till den nytta som förslaget är tänkt att generera.

Regeringen stöder att nya byggnader och byggnader som genomgår omfattande renoveringar ska utrustas med höghastighetsfärdig infrastruktur men anser att det bör begränsas till genomgripande strukturella renoveringar och att det behöver finnas möjlighet att undanta fler kategorier än enfamiljshus.

Anf. 184 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och går vidare till punkt 6. Nu gäller det den inre marknaden för elektronisk kommunikation och att upprätta en uppkopplad kontinent. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 185 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Herr ordförande! Kommissionen presenterade i september ett förordningsförslag om den inre marknaden för telekom. På rådsmötet kommer vi att ha en orienteringsdebatt om förslaget inför de kommande förhandlingarna. I den diskussionen planerar jag att ha följande utgångspunkter.

Regeringen delar kommissionens ambition att skapa en mer harmoniserad och bättre fungerande inre marknad för telekom. En sådan skulle ha positiva effekter på den inre marknaden som helhet, där ju telekom och it blir en allt viktigare del av en mängd olika branscher.

Vi stöder självfallet också målet att EU ska vara globalt konkurrenskraftigt. Samtidigt är det viktigt för Sverige att vi kan behålla den höga utvecklingstakt inom it och telekom som vi har när det gäller konkurrens, affärsmodeller, utbyggnad av fiber och trådlösa nät och användningen av avancerade tjänster, inte minst på internet.

Vi kan ta spektrumområdet som ett exempel. Med de aktuella förslagen som kommissionen har lagt fram på spektrumområdet skulle kommissionen få stor kontroll och i praktiken komma att fungera som en europeisk spektrummyndighet. För regeringen är det viktigt att vi även i framtiden kan fortsätta att utforma villkor i våra nationella tillstånd på ett sätt som ger största möjliga samhällsnytta utifrån svenska förhållanden. Det gäller framför allt villkor om täckning och utbyggnad av mobila kommunikationstjänster som bredband och telefoni.

Det är ett omfattande förslag och ett komplext paket med långtgående åtgärder och en väldigt komplex materia. Därför är det viktigt att de förhandlingar som vi nu ska ha förs på ett sådant sätt att vi kan göra en ordentlig genomlysning av förslaget och av dess konsekvenser. Det är viktigt inte minst eftersom regeringen anser att kommissionens konsekvensanalys inte har den kvalitet som man skulle önska av ett sådant här förslag. Det vittnar också svaren om från de remissinstanser som har valt att svara på regeringens remiss. Även Europeiska rådet pekade i oktober på att det är viktigt att förslaget granskas ordentligt.

Utgångspunkten för den svenska regeringen är att vi har ett gediget EU-gemensamt regelverk i grunden, men det har genomförts och tillämpats olika i EU:s medlemsländer.

Liksom riksdagen menar regeringen att det är tveksamt om det behövs en förordning på området för att uppnå målen med ökad harmonisering. I första hand bör det vara tillräckligt att uttömma de möjligheter som finns i det befintliga gemensamma regelverket, möjligen med ändringar i de direktiv som finns på området. Det befintliga regelverket bygger på några viktiga mål och regleringsprinciper, där främjandet av konkurrensen inom den europeiska marknaden är ett viktigt fundament.

Konkurrens och europeisk konkurrenskraft behöver ju inte vara varandras motsatser. Men inte minst regleringsmyndigheternas samarbetsorganisation Berec har lyft fram synpunkten att delar av kommissionens förslag faktiskt riskerar att undergräva konkurrensen. Det är kritik som regeringen tar på största allvar. Vi kommer att noga bevaka att intresset av konkurrens inom EU och inom Sverige inte försämras.

Jag skulle också vilja kommentera det förslag som kommissionen har lagt fram om roaming, som ingår i paketet. Regeringen delar uppfattningen att roamingavgifterna inom EU är för höga. Därför antog rådet och parlamentet så sent som sommaren 2012 en förordning om roamingkostnader inom EU. Nu har kommissionen föreslagit helt nya regler – redan innan den nuvarande förordningen i alla delar har hunnit träda i kraft. Vi ifrågasätter det handlings sättet eftersom det bland annat riskerar att skapa oklara investeringsförutsättningar för operatörerna om man dessutom inte har hunnit uttömma möjligheterna i den befintliga lagstiftningen.

Den lösning som kommissionen föreslår nu är att man ska tillämpa principen *roam like at home* som en huvudregel. Men det förslaget tvingar inte någon operatör att genomföra kraftiga prissänkningar på roaming. Det finns alltså ingen garanti för att svenska konsumenters roamingavgifter sänks med det här förslaget. Tvärtom kan det finnas risk för det motsatta eftersom svenska roamingavgifter i dagsläget ligger mycket lägre än många andra.

Problemet är att kommissionens förslag när det gäller roaming inte angriper det underliggande problemet, som är att grossistpriserna – det som sätter golvet för roamingnivåerna – är för höga och borde sänkas kraftigt. Därför kommer Sverige i förhandlingarna tydligt att driva ståndpunkten att man i stället för att introducera en helt ny modell borde låta nuvarande regelverk verka och sedan fokusera på den grundläggande utmaningen, som handlar om att grossistpriserna när det gäller roaming är för höga i EU.

Anf. 186 JENS HOLM (V):

Det gäller frågan om direktiv i stället för förordning. I det här ärendet, i det förra ärendet och i mängder av andra ärenden lägger kommissionen fram förordningar. Vi vill ofta ha direktiv i stället. Jag undrar hur ni kommer att driva den frågan och hur pass sannolikt det är att ni lyckas övertyga andra medlemsländer om att det här ska formuleras som ett direktiv i stället för en förordning.

Jag tycker att det är en ganska viktig principiell fråga. Någon gång måste man slå näven i bordet, säga att vi verkligen vill ha det så här och ta strid. Det kanske är precis det ni kommer att göra?

Anf. 187 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Det stämmer. Bara vid det här mötet kommer vi att ha flera diskussioner där det är tydligt att vi förordar ett direktiv i stället för en förordning.

Vi har – på det här området är det alldeles uppenbart – en kommissionär som är mycket hängiven frågorna, vill att det ska hända mycket och försöker agera i en värld där vi från svenskt perspektiv måste komma ihåg att vi ofta, inte minst när det gäller telekom, ligger väldigt långt framme. Andra medlemsstater drar ibland benen efter sig när det gäller att implementera det som vi har kommit överens om i EU.

Ett tydligt exempel är 800-bandet, det som vi nu använder för att bygga ut snabbt mobilt bredband på landsbygden. Sverige låg på för att öppna det bandet för mobil kommunikation. Vi var ett av de första länderna i EU att licensiera nationellt. Men det finns många länder i EU som ännu inte har öppnat 800-bandet för mobil kommunikation. Jag tror att det möjligen kan vara ett skäl till att kommissionen ibland, i frustration över att alla medlemsstater inte implementerar det vi har kommit överens om, lägger fram förslag om att det ska vara förordningar.

På ett sådant här område, där Sverige ligger långt fram, är det klart att vi är väldigt måna om att faktiskt få ett direktiv. Vi vill kunna fortsätta ligga långt fram när det gäller it-utvecklingen. Vi vill kunna ställa den typ av krav som är viktiga för ett glesbefolkat land, inte minst när det gäller täckning. Därför kommer vi att göra allt vi kan i förhandlingarna för att det här ska landa i form av ett direktiv i stället för en förordning.

Huruvida vi kommer att lyckas med det vågar jag inte gissa. Diskussionerna har precis börjat. Men jag utgår från att det kommer att finnas fler medlemsstater än Sverige som kommer att ha precis samma intresse av att kunna ha en nationell flexibilitet. Ibland vill vi kunna anpassa det som vi bestämmer oss för gemensamt i EU till hur det passar in i svenskt regelverk och i den svenska förvaltningsmodellen.

Anf. 188 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning i detta ärende. Vi går vidare till punkt 11 a och b. Det är informationspunkter.

Anf. 189 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Jag ska vara mycket kortfattad. Sedan kan jag gärna svara på frågor. Förslaget om transeuropeiska nät är nu färdigförhandlat, och beslut kommer att fattas inom kort. När det gäller 11 b om e-ID har vi nu inlett förhandlingar med parlamentet, och det förslaget antas troligen under

våren 2014. Möjligheten att använda e-ID över gränserna är en mycket viktig del i att förverkliga den digitala inre marknaden och underlätta för både konsumenter och företag.

2013/14:12
29 november

Anf. 190 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under dessa två punkter, och vi tackar Anna-Karin Hatt med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig helg.

9 § Transport, telekommunikation och energi (transport)
Statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi (transport) den 10 oktober 2013
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi (transport) den 5 december 2013

Anf. 191 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det. Det finns även en återrapport från möte i rådet den 10 oktober. Jag lämnar ordet fritt om någon önskar ställa frågor om den. Ingen begär ordet. Vi tackar för informationen.

Då går vi in på den kommenterade dagordningen och börjar med punkt 7, Det fjärde järnvägspaketet. Det är en informationspunkt.

Anf. 192 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Det är en lägesrapport, och vi tänker lyssna på vad de har att säga. Det handlar i stort sett om den byrå som ska utföra detta arbete. Vi går vidare med det fjärde järnvägspaketet, driftkompatibilitet och säkerhet. Det är förhandlingar som kommer att fortsätta att föras.

Anf. 193 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen så långt. Vi går vidare till punkt 8, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen. Det är en beslutspunkt.

Anf. 194 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Det har varit lite diskussioner om detta tidigare, där inte minst Sverige men även många andra länder har tyckt att det har varit lite för många krav. Men under behandlingen har vi landat på att det blir en större flexibilitet för de enskilda medlemsländerna. Vi ska bland annat sätta upp nationella mål som vi själva tar ställning till. Men vi har inte samma krav på standard och avstånd i fråga om detta. Numera kan vi ställa oss bakom ordförandeskapets förslag.

Anf. 195 JOHNNY SKALIN (SD):

Ska jag tolka det som att vi själva bestämmer om vi vill sätta upp laddstolpar, hur många och var och vem som finansierar det hela?

Anf. 196 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Ja.

Anf. 197 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende. Vi går vidare till punkt 9 som gäller fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar. Det är en informationspunkt.

Anf. 198 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Det är alldeles riktigt att det till slut blev just en lägesrapport. Här pågår i alla fall bra diskussioner. Sverige har varit starka i att driva detta utifrån passagerarrättigheter och hitta en bra balans. Sverige har tillsammans med Finland också lämnat in ett förslag om att kunna starkt förenkla den text som finns, så att det blir så begripligt som möjligt för passagerare vad som ska gälla. Det är i grunden bra både för flygbolagen och för passagerarna. Men det är, som sagt, en lägesrapport.

Anf. 199 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi går vidare till punkt 10. Nu gäller det bemyndigande för kommissionen att inleda förhandlingar med Förbundsrepubliken Brasilien om ett övergripande avtal om lufttransporttjänster. Det är en beslutspunkt.

Anf. 200 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Här fanns det tidigare möjlighet att göra ett avtal. Sedan har det blivit lite diskussioner under tidens gång. Nu vill kommissionen ha ett utvidgat förhandlingsmandat, och vi har kommit fram till att vi kan stödja det förslaget. Det är bra att få till stånd detta avtal.

Anf. 201 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi går till den sista punkten, nämligen punkt 11 c–h. Samtliga punkter som statsrådet har ansvar för är informationspunkter.

Anf. 202 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Det är mycket information om olika delar. Men punkt 11 e handlar om effekterna av reglerna för statligt stöd på storskaliga infrastrukturprojekt i Europa. Där har jag haft kontakt med min danska kollega. Danmark har lyft fram denna punkt därför att den egentligen principiellt handlar om hur kommissionen ser på stora infrastruktursatsningar som görs och huruvida man ska koppla dem till statligt stöd eller inte.

För Danmark är det angeläget med tanke på Fehmarn Bält-förbindelsen som man ska göra. För oss i Sverige är det minst lika viktigt. Jag kommer på denna punkt rent principiellt stödja Danmark när det gäller deras oro för detta. Jag tycker att det vore bra om det blev tydligt vad som faktiskt ska gälla.

Anf. 203 JENS HOLM (V):

Det känns som en intressant och viktig diskussion. Jag undrar bara om det finns några konkreta projekt i Sverige som ministern funderar på i detta sammanhang.

Anf. 204 BÖRJE VESTLUND (S):

Min fråga har egentligen inte med detta att göra, men jag kan inte låta bli att ställa den. Det gäller Tysklands eventuella planer på att införa avgifter på autobahn för utländska fordon. Kommer Sverige att ta upp detta i EU-kretsen eller inte? Det är väl angeläget att man gör det förr eller senare?

Anf. 205 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Jag ska börja med Jens Holms fråga. Det kan finnas kopplingar till Öresundsbron. Redan 1995 när bron skulle byggas fick vi besked från kommissionen att detta inte var att betrakta som statligt stöd. Men det kan vara så att det finns kopplingar till Öresundsbron och att det inte skulle vara möjligt för oss med den koncession som vi har där. Därför är det också utifrån ett svenskt perspektiv viktigt att se var man landar när det gäller diskussionerna för Fehmarn Bält. För oss handlar det om att balansera detta när det gäller den gemensamma bron mellan Sverige och Danmark för att inte få någon negativ effekt för den bro som redan finns och betalas på ett visst sätt.

Det kan också handla om andra infrastrukturprojekt någon gång i framtiden, och då är det inte något konkret. Det kan rent principiellt handla om ifall medlemsstater över huvud taget ska kunna bygga infrastruktur med statliga garantier eller inte. Det är en principiellt ganska viktig fråga, och den kan få ett bakslag i fråga om Öresundsbron om det vill sig illa. Därför är det viktigt att även vi lyfter fram frågan utifrån den danska oron inför Danmarks kommande byggnation av Fehmarn Bält-förbindelsen. Vi vill inte väcka den björn som sover när det gäller Öresundsbron, men vi delar Danmarks oro.

När det gäller frågan om avgifterna för utländska fordon i Tyskland får jag be någon av mina medarbetare att svara på den.

Anf. 206 Ämnesrådet KERSTI KARLSSON:

När Tyskland har bildat sin koalition har man i den diskussionen sagt att man ska införa avgifter på motorvägarna. Det gäller förstås personbilar eftersom man redan har avgifter för lastbilar.

Kommissionen har ganska länge haft ett förslag som skulle inkludera även personbilsavgifter. Men man har inte lagt fram detta förslag, trots att det har varit aviserat ett tag. Det sägs till och med att det har fastnat någonstans hos ordförande Barroso.

Det finns alltså inga EU-regler än. Därför säger tyskarna att det som de kommer att införa ska vara enligt EU:s lagstiftning, och den finns ju inte än. Då kanske de gör något på eget bevåg, men det måste i så fall vara icke-diskriminerande och även omfatta inhemska fordon. Det är så mycket vi vet om detta just nu.

Anf. 207 ORDFÖRANDEN:

Det var lite vid sidan av men ändå intressant.

Anf. 208 HELENA LEANDER (MP):

Jag funderar lite grann på hur resonemanget går beträffande klimat- aspekterna av dessa infrastrukturstöd. Det kan ju skilja sig åt lite beroende på vilken infrastruktur man stöder i sammanhanget.

Anf. 209 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Det kan det säkert göra. Den fråga som Danmark har lyft fram för diskussion är kopplad till Fehmarn Bält-förbindelsen som gäller väg och järnväg. Det handlar mer om hur de ska kunna finansiera den. Det är den principiella frågan. Ingen annan del har tagits upp.

Anf. 210 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under denna punkt. Därmed tackar vi statsrådet med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en riktigt trevlig helg.

2013/14:12

29 november

Innehållsförteckning

1 § Konkurrenskraft	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 4 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	2
Anf. 5 BÖRJE VESTLUND (S)	2
Anf. 6 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 7 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	3
Anf. 8 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 10 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	3
Anf. 11 BÖRJE VESTLUND (S)	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 13 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	4
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 15 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	5
Anf. 16 BÖRJE VESTLUND (S)	5
Anf. 17 Andre vice talman ULF HOLM (MP)	6
Anf. 18 MARIE GRANLUND (S)	6
Anf. 19 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	6
Anf. 20 MARIE GRANLUND (S)	7
Anf. 21 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	7
Anf. 22 MARIE GRANLUND (S)	7
Anf. 23 Andre vice talman ULF HOLM (MP)	8
Anf. 24 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	8
Anf. 25 MARIE GRANLUND (S)	8
Anf. 26 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	8
Anf. 27 MARIE GRANLUND (S)	8
Anf. 28 Andre vice talman ULF HOLM (MP)	8
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 30 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	9
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 32 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	9
Anf. 33 ORDFÖRANDEN	10
2 § Rättsliga och inrikes frågor	11
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 35 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	11
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 37 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	12
Anf. 38 JOHNNY SKALIN (SD)	13
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 40 Andre vice talman ULF HOLM (MP)	13
Anf. 41 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	13
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	14
3 § Rättsliga och inrikes frågor	15
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 44 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	15
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	15

Anf. 46	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	15	2013/14:12
Anf. 47	JOHNNY SKALIN (SD)	16	29 november
Anf. 48	ORDFÖRANDEN	16	
Anf. 49	EVA-LENA JANSSON (S)	16	
Anf. 50	ORDFÖRANDEN	16	
Anf. 51	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	16	
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	17	
Anf. 53	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	17	
Anf. 54	EVA-LENA JANSSON (S)	17	
Anf. 55	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	17	
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	17	
Anf. 57	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	17	
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	17	

4 § Rättsliga och inrikes frågor 18

Anf. 59	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 60	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	18
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 62	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	19
Anf. 63	Andre vice talman ULF HOLM (MP)	19
Anf. 64	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 65	KERSTIN HAGLÖ (S)	19
Anf. 66	JENS HOLM (V)	20
Anf. 67	JOHNNY SKALIN (SD)	20
Anf. 68	MIKAEL CEDERBRATT (M)	20
Anf. 69	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	20
Anf. 70	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	21
Anf. 71	EVA-LENA JANSSON (S)	22
Anf. 72	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	22
Anf. 73	Kanslirådet LISA BOLINDER	22
Anf. 74	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	23
Anf. 75	EVA-LENA JANSSON (S)	23
Anf. 76	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 77	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	23
Anf. 78	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	25
Anf. 79	Andre vice talman ULF HOLM (MP)	26
Anf. 80	EVA-LENA JANSSON (S)	26
Anf. 81	JENS HOLM (V)	26
Anf. 82	JOHNNY SKALIN (SD)	27
Anf. 83	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 84	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	27
Anf. 85	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 86	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	27
Anf. 87	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 88	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	28
Anf. 89	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 90	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	28
Anf. 91	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 92	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	29
Anf. 93	BILLY GUSTAFSSON (S)	30
Anf. 94	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	32
Anf. 95	Rättssakkunnige JOHAN STENSBACK	32

Anf. 96	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	32
Anf. 97	JENS HOLM (V)	32
Anf. 98	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 99	JENS HOLM (V)	32
Anf. 100	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 101	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	33
Anf. 102	JOHAN LINANDER (C)	33
Anf. 103	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	33
Anf. 104	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 105	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	33
Anf. 106	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 107	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	34
Anf. 108	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 109	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	35
Anf. 110	JONAS GUNNARSSON (S)	35
Anf. 111	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 112	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	35
Anf. 113	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 114	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	35
Anf. 115	JOHNNY SKALIN (SD)	36
Anf. 116	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 117	JOHNNY SKALIN (SD)	36
Anf. 118	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	36
Anf. 119	JOHNNY SKALIN (SD)	37
Anf. 120	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 121	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	37
Anf. 122	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 123	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	37
Anf. 124	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 125	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	38
Anf. 126	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 127	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	38
Anf. 128	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 129	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	38
Anf. 130	JOHNNY SKALIN (SD)	38
Anf. 131	ORDFÖRANDEN	38
5 § Utrikes frågor – handel		40
Anf. 132	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 133	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	40
Anf. 134	JENS HOLM (V)	42
Anf. 135	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	42
Anf. 136	BÖRJE VESTLUND (S)	43
Anf. 137	Andre vice talman ULF HOLM (MP)	43
Anf. 138	JENS HOLM (V)	43
Anf. 139	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	44
Anf. 140	Ämnesrådet CHRISTINA LINDSTRÖM	44
Anf. 141	ORDFÖRANDEN	45
6 § Konkurrenskraft		46
Anf. 144	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 145	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	46
Anf. 146	JENS HOLM (V)	46

Anf. 147	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	46
Anf. 148	Rättssakkunniga JOSEFIN PARK	47
Anf. 149	BÖRJE VESTLUND (S)	47
Anf. 150	Rättssakkunniga JOSEFIN PARK	47
Anf. 151	ORDFÖRANDEN	47
Anf. 152	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	47
Anf. 153	BÖRJE VESTLUND (S)	48
Anf. 154	JOHNNY SKALIN (SD)	48
Anf. 155	ORDFÖRANDEN	49
Anf. 156	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	49
Anf. 157	JOHNNY SKALIN (SD)	49
Anf. 158	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	49
Anf. 159	ORDFÖRANDEN	49
Anf. 160	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	49
Anf. 161	ORDFÖRANDEN	50
7 §	Konkurrenskraft	51
Anf. 162	ORDFÖRANDEN	51
Anf. 163	Statssekreterare PETER HONETH	51
Anf. 164	ORDFÖRANDEN	51
Anf. 165	Statssekreterare PETER HONETH	51
Anf. 166	ORDFÖRANDEN	52
Anf. 167	Statssekreterare PETER HONETH	52
Anf. 168	ORDFÖRANDEN	52
Anf. 169	Statssekreterare PETER HONETH	52
Anf. 170	THOMAS STRAND (S)	53
Anf. 171	Statssekreterare PETER HONETH	53
Anf. 172	THOMAS STRAND (S)	53
Anf. 173	ORDFÖRANDEN	53
Anf. 174	Statssekreterare PETER HONETH	53
Anf. 175	JENS HOLM (V)	54
Anf. 176	Andre vice talman ULF HOLM (MP)	54
Anf. 177	ORDFÖRANDEN	54
Anf. 178	Statssekreterare PETER HONETH	54
Anf. 179	ORDFÖRANDEN	54
8 §	Transport, telekommunikation och energi	
	(telekommunikation)	55
Anf. 180	ORDFÖRANDEN	55
Anf. 181	Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C)	55
Anf. 182	ORDFÖRANDEN	55
Anf. 183	Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C)	55
Anf. 184	ORDFÖRANDEN	56
Anf. 185	Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C)	56
Anf. 186	JENS HOLM (V)	58
Anf. 187	Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C)	58
Anf. 188	ORDFÖRANDEN	58
Anf. 189	Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C)	58
Anf. 190	ORDFÖRANDEN	59
9 §	Transport, telekommunikation och energi (transport)	60
Anf. 191	ORDFÖRANDEN	60

Anf. 192 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	60
Anf. 193 ORDFÖRANDEN	60
Anf. 194 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	60
Anf. 195 JOHNNY SKALIN (SD)	60
Anf. 196 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	60
Anf. 197 ORDFÖRANDEN	60
Anf. 198 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	61
Anf. 199 ORDFÖRANDEN	61
Anf. 200 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	61
Anf. 201 ORDFÖRANDEN	61
Anf. 202 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	61
Anf. 203 JENS HOLM (V)	61
Anf. 204 BÖRJE VESTLUND (S).....	61
Anf. 205 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	62
Anf. 206 Ämnesrådet KERSTI KARLSSON	62
Anf. 207 ORDFÖRANDEN	62
Anf. 208 HELENA LEANDER (MP).....	62
Anf. 209 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	62
Anf. 210 ORDFÖRANDEN	63